Hayat

SAYI: 37
11 EYLÜL 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

KUŞ CENNETİ

Manyas gölü kıyısındaki söğüt ormanında yapılan büyük renkli röportaj.

Rockefeller'in oğlu ile hizmetçi sevgilisinin düğününe ait hiçbir yerde çıkmamış fotoğraflar.

Orta sahifelerde
Mevlût Muharriri Süleyman Çelebinin Türbesi.

İşte nefis ve hafif bir meyvalı omlet!

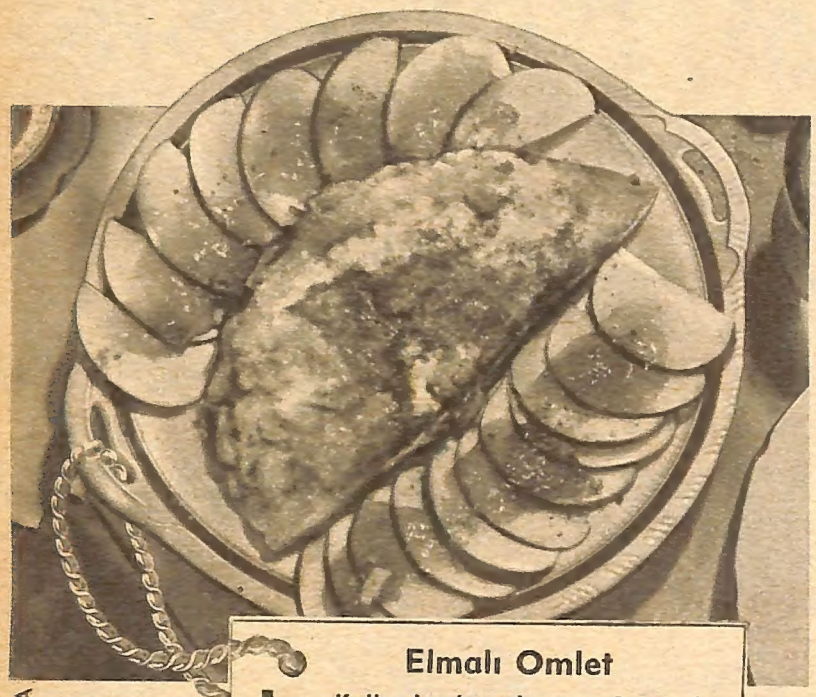

Elmalı Omlet

Kullanılacak malzeme: 2 iri elma, 6 yumurta, 100 gr. SANA, 2 çorba kaşığı su, bir tutam tüz, 1 likör bardağı kanyak, 1 çorba kaşığı pudra şekeri.

Yapılması: Elmalar soyulur, çekirdekleri çıkarılır, ince dilimlere kesilerek tavada 50 gr. SANA ile ezilecek bir hale gelinceye kadar pişirilir. Yumurtalar bir az çatalla vurulur, 2 kaşık su, bir tutam tuz ilâve edilir, bir az daha vurulur. 50 gr. SANA tavaya konur, eritilir, yumurtalar dökülür. Omlet pişmek üzere iken hazırlanmış elma içi üzerine dökülür, katlanır, bir tabağa alınır, üzerine kanyak ve elenmiş pudra şekeri serpilerek servis yapılır.

GRAFİKA

Daha sıhhî ve daha lezzetli yemekleriniz için...

S175

MUALLÂ MUKADDER

NEDEN DÜŞTÜK BİZ BU HALE?

YAR PEŞİNDEN KOŞA KOŞA YORULDUM

AX 2669

Salih Uygun

KADİR MEVLÂM

ÇARŞAMBA DEDİKLERİ

AX 2670

SAHİBİNİN SESİ PLÂKLARINDA

SAHİBİNİN SESİ

Her yaşın sevgilisi

Nuh'un ANKARA MAKARNASI

ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İst. Tel: 22 10 72 Ankara Tel: 12395

Hayat

ÜÇ AVRUPALI GÜZEL İSTANBULDA
(Fotoğraf : Suavi Sonar)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 153
SAYI : 37 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

New York valisi ve Amerikanın petrol kıralı milyarder Rockefeller'in oğlu Steve ile Norveçli bir bakkal kızı olan Anne - Marie'nin düğünlerinin hiçbir yerde çıkmamış fotoğraflarla röportajı :

Milyarder ve eşi, bir zamanlar evlerinde hizmetçilik etmiş olan gelinlerini bağırlarına basıyorlar. Sağda gelin ve güvey görülmektedir.

Bir Milyarder İle Bir Hizmetçinin Düğünü

Rockefeller'lere Hizmetçi Gelin

NORVEÇ fiyortlarının denize bakan yamaçlarındaki irili ufaklı bembeyaz evlerin her birinin bahçesinde muhakkak bir bayrak direği vardır. Tatil ve bayram günlerinden başka, hangi evde eğlence veya düğün gibi bir toplantı olursa, o evin direğine koca bir bayrak çekilir. İşte geçen ayın sonunda bir cumartesi günü Sogne kasabasının mütevazı bir bahçesine bir bayrak çekildi. Bu evde o gün bir düğün olacaktı, ama kasaba halkının her zaman görmeğe alışmış olduğu düğünlerden bambaşka bir düğün. Kasabanın bakkalı Kristian Rasmussen kızını Amerikalı milyarder ve New York Valisi Rockefeller'in oğluna veriyordu.

Nikâh merasimi kasabanın küçük kilesesinde saat 4 te başladı. Gelin, babasının kolunda, tam vaktinde kiliseden içeri girdiği zaman bütün bakışlar onlara çevrildi. Bir zaman şimdiki kayınpederinin evinde hizmetçilik yapmış olan gelin Anne-Marie bugün her zamankinden daha güzel görünüyordu. Beyaz bir gelinlik giymiş, yüzüne incilerle işlenmiş bir duvak takmıştı. Bir kolunda beyaz karanfil ve sarı güllerden yapılmış bir buket taşıyordu. Gözlerini yerden kaldırmağa utanıyor gibi bir hali vardı. Gelin kilisenin kapısından içeri girdiği andan itibaren ayağa kalkmış olan damat, müstakbel eşi, papazın önünde yer alıncaya kadar bakışlarını genç kızın yüzünden ayıramadı. Mihraba birkaç adım kaldığı sırada mahçup gelin başını kaldırarak Steve'e bir baktı ve tatlı tatlı gülümsedi.

Başta, baba ve anne olduğu halde sırf bu düğün için Amerikadan kalkıp buraya gelmiş bulunan milyarder güvey ailesi sağ taraftaki tahta sıraların üzerinde yer almışlardı. Ayrıca kilisede 170 e yakın davetli vardı. Misafirler arasında Birleşmiş Milletlerin eski Genel Sekreteri Trygve Lie de göze çarpıyordu.

Merasim bittikten sonra iki taraf ailesi biribirlerini hararetle tebrik ettiler. Damadın etrafını alan gazetecilere milyarderin oğlu Steve:

— Bu izdivaç benim için her şeydi. Bu günü ömrüm oldukça unutmıyacağım, dedi.

O gece ve ertesi günün mühim bir kısmını gerek gelin-güvey, gerekse damat ailesi, Rasmussen'lerle beraber geçirdi. Pazar günü Sogne hava meydanından kalkan bir uçak Steve Rockefeller'le karısını ve Rockefeller ailesinin diğer âzasını New York'a götürüyordu. Uçak kalkmadan önce meydanda toplanan binlerce insan bu güzide simaları uğurlamağa gelmişti. Uçağa binerken Anne-Marie siyah ipekli bir rop giymişti. Bu renk, arkaya toplanmış olan sarı saçlarına çok güzel yaraşıyordu. Üç sene evvel de aynı meydandan gene aynı eve gitmek üzere uçağa binmişti. Ama yalnız başına ve hizmetçilik etmek üzere. Anne-Marie'nin haline gıpta eden on binlerce genç kız şimdi içlerini çekiyor. Ancak bu kadar talih herkese nasip olmaz. Hayırlı ve uğurlu olsun!

Aile albümü için *Arka plânda Steve'in kardeşleri (soldan): Rodman, Mary, Anne, Rodman'ın karısı ve Michael. Ortada: Bay Rasmussen, Bn. Rockefeller, Bn. Rasmussen ve Rockefeller. Ön plânda da kolunda buketi ile gelin, elinde İncili ile damat.*

Köy kilisesinde milyarder düğünü *Şu ufacık ahşap kilise, bütün tarihi boyunca bu kadar zengin, bu kadar mühim ve tanınmış insanları çatısı altına toplamamıştı.*

Neden olmasın *Mühim şahsiyet ve maruf milyarder, bakkal karısının koluna girmiş. Olur a, bugüne bugün dünürü değil mi? Ya petrol kıralı ile kasaba bakkalının, samimiyetine ne denir?...*

Sözde, bu küçük kasabada sessiz sedasız evleneceklerdi. Ama kilise kapısında gazetecilerin hücumundan kurtulamıyan yeni evliler, gelin evine dönerken de halkın coşkun alkışlariyle karşılaştılar. Bu tezahürata otomobilde ayağa kalkarak elleriyle mukabele ettiler.

Dünya evine giriş *Anne-Marie, çocukluk ve genç kızlık hayatında sayısız kereler geçtiği bu kapıdan, babasının kolunda bir defa daha geçiyor. Biraz sonra babasının yerini bir başka erkek alacak. Hayatın bir safhası bitecek ve bir yenisi başlıyacak.*

Sohbet KÖŞESİ

KUSURLAR VARSA SÖYLENMELİDİR

TOPLU yaşayışın en güç hünerlerinden biri insanları memnun etmektir. Etrafınızdakileri her zaman memnun edemezsiniz; dostlarınızı daima memnun edemezsiniz; hele benim gibi hiç tanımadığınız, fakat her birini yalnız iyi niyetle sevdiğiniz ve kendilerine faydalı olmak istediğiniz kimselere hitabetmek durumunda iseniz, ne kadar gayret sarfederseniz edin, memnun olmıyanlar daima çıkar.

İnsanları memnun edememenin başlıca sebeplerinden biri kusurların söylenmesine kimsenin tahammül edememesidir. Sizin bir kusurunuz vardır, bunu ben ne kadar yumuşak söylemiye çalışırsam çalışayım siz memnun olmazsınız. Yahut benim bir kusurum vardır, bunu bana söyliyecek olursanız, ben ne kadar müsamahakâr olmıya çalışırsam çalışayım yine biraz kırılırım. Onun için, kimse ile bozuşmak istemiyorsanız kimseye kusurunu söylemiyeceksiniz demek.

Meselâ ben geçenlerde bir cesaret gösterip ortamektep veya enstitü mezunu kızlarımızın evlenmek bahsinde biraz fazla güç beğenir davrandıklarını ve bu yüzden aralarında bazılarının en güzel çağlarını geçirerek bir yuva kuramıyacak duruma düştüklerini söylemiştim. Enstitü mezunu küçükhanımlardan bir kısmı benim bu sözü söylememe gücendiler. Mektuplar yazarak kendilerine tavsiye ettiğim erkek sanat enstitüsü mezunlarından bazılarının da meselâ her gün tıraş olmadıklarını, bazılarının kravat takmaktan hoşlanmadıklarını, bir kısmının iş saatleri dışında yağlı elbiseleriyle dolaştıklarını bildirdiler.

Oturup, yine iyi niyetle, erkek sanat enstitüleri mezunları arasında böyle hareket edenler varsa bunun bir kusur olduğunu yazdım. Bu sefer erkek sanat enstitüsü mezunlarından aldığım bir yığın mektuptan anladım ki, kendilerinden bazılarının bu kusurlarına işaret edişim canlarını sıkmıştır. «Kız enstitüleri mezunları arasında da beyaz çamaşırlarının söküğünü siyah iplikle dikenler vardır» diye yazıyorlar.

Halbuki dikkat ederseniz ben, bu yazımda olduğu gibi eski yazılarımda da, ne kız enstitüsü mezunlarının tamamını kusurlu bulmuştum, ne de erkek enstitülerinden çıkanların hepsini itham altında bırakmıştım. «Bazılarında bu türlü kusurlar oluyor» demiştim. Çünkü hakikat de böyledir. Gerek kız, gerek erkek sanat enstitülerinden çıkan kızlarımızla erkeklerimizin ekserisi muhakkak ki çok iyi yetişiyorlar ve medeni bir hayat için lüzumlu vasıfları edinerek hayata atılıyorlar.

Ama eğer aralarından bazıları kusurlu ise bunun söylenmesine de kızmamalıyız. Bilhassa mahdut bir zümre için söylenen sözleri derhal umumileştirmiye kalkmamalıyız. Kusurlu olanlar kusurlarını isterlerse düzeltirler, istemezlerse düzeltmezler. Ona karışan yok. Fakat kusurlarımız, söylenmelidir ki düzeltmiye çalışalım değil mi?

ŞEVKET RADO

Büyüklerin sırdaşı Frederick Sands, mecmuamız için hazırladığı bu yeni mülâkatta, Prens Orsini'den ayrıldığından beri ilk defa konuşan Süreyya'ya içini döktürüyor.

Süreyya Ufak Bir Ameliyatla Anne

(GEÇEN SAYIDAN DEVAM)

SÜREYYA'yı Şahla evlenmeden evvel tanırdım. Zürich civarında bir kasabada ailesi ve erkek kardeşi Bira ile beraber bize komşu olmuşlardı. O zaman samimî görüşürdük. Bu ahbaplık evlendikten sonra da devam etmişti. Hâlâ da devam ediyordu. Şahla da epeyce dostluğum vardı. Riviera sahillerindeki meşhur Eden Rock'ta Martini içip, Rita Hayworth'u beklediği gün ben de beraberdim. Rita o gün Şahı hayli bekletmiş, fakat bir gün önce Ali Han'la tanıştığı için o günkü randevusuna gelmemişti. Şah da boş yere bekleyip durmuştu. Şah, o günlerde de şimdi olduğu gibi gene münasip bir eş aramakla meşguldü. Babası Iranlı bir arazi sahibi, annesi de Alman olan Süreyya, muntazam ve mütenasip vücudu, erkek gibi enerjik hareketleri, bilhassa fevkalâde fotojenik olan çehresi ile her göreni çekecek kadar cazipti. İşte Londra otellerinden birinde Şahın kızkardeşi Prenses Şehnaz, Süreyya ile tesadüfen tanıştığı günün akşamı Şaha bir mektup yazarak kıraliçeliğe tam münasip birini bulduğunu bildirmişti. Arkasından Süreyyanın fotoğrafları, medih mektupları birbirini takibetti. Netice malûm. Hiç beklenmedik bir gelin, şahane bir düğün. Masallara lâyık bir aşk hikâyesi...

Yazık ki bu hal yedi seneden fazla devam edememişti. Mesut geçen yedi sene ve sıkıntılı geçen aylardan sonra Süreyya nihayet tekrar çocukluğunun ve genç kızlığının geçtiği âleme dönme kararını almış bulunuyor.

Süreyya bana ilk defa olarak bu kadar açılıyordu. Belki derdini deşmiştim, belki de içini dökmeye çok ihtiyacı vardı. Dalgın çehresi ve donuk nazarlariyle konuşmasına devam etti:

— Şahtan ayrılalı on sekiz ay oluyor. Bazı öyle zamanlarım oldu ki, ıstırabıma tahammül edebilmek için insan takatinin üstünde bir gayret sarfettim. Vazife ve mesuliyetlerin icabettirdiği mecburiyet beni hayatımın tek erkeğinden, sevdiğim biricik insandan ayırdı. Kocamı ne kadar sevdiğimi bilemezsiniz. Düşünün ki on dokuz yaşında evlendim. Bu yaşta evlenen bir kız için yedi senelik evlilik hayatı tasavvur edemiyeceğiniz kadar uzun bir zamandır.

Süreyyanın bu mütalâasına hak veriyor, üzüntüsüne iştirak ediyordum. Hakikaten onun izdivacı acılarla dolu bir izdivaç olmuştu. Iran tahtına vâris olabilecek bir erkek evlât veremedikçe, huzur içinde yaşayamıyacaklarını Şah da, Süreyya da gayet iyi anlamışlardı. Şahtan, Süreyyadan ve yedi senelik çocuksuz izdivaçlarının devamınca gizlice başvurdukları meşhur nisaiyecilerden başka, tabiî saray muhiti de hariç tutulursa, bu işin içyüzünü bilen tek insan bendim. Eğer Süreyya korkaklık etmeseydi, şimdi hem çocuk sahibi, hem de Iran Kıraliçesi olacaktı. Sırf korkusunun kurbanı olmuştu.

Şahla beraber binlerce kilometre yol katetmişler, Londraya, New Yorka, hattâ Moskovaya kadar gitmişlerdi. Bu yerlerde dünyanın en tanınmış mütehassıslarına evhamlı kıraliçe kendini muayene ettirmiş, bilhassa nisaiye sahasında dünyanın en şöhretli kliniklerinin bulunduğu Zürih ve Lozan'da bu derdin devasını aramıştı.

Işin içyüzü bence malûmdu, fakat sırf Şahın geç de olsa bir uzlaşma imkânı hazırlıyacağına inandığım müddetçe bu sırrı dünya efkârına açıklamak istemedim. Halbuki, kısırlık mevzuunda en büyük şöhretlerden Zürih'teki Prof. Ernst Held ile New Yorklu bir başka mütehassısın yaptığı muayene neticesi birbirini tamamen tutmuş ve ikisi de birbirlerinin görüşlerini kabul etmişlerdi. Bu doktorların fikrine göre ufak bir ameliyatla Süreyyanın anne olması katiyetle mümkündü.

Şah bu haberi aldığı zaman Süreyyaya âdeta yalvarmıştı:

— Ne olur, seni bir kliniğe yatıralım, şu iş hallolsun, korkma senin başucunda gece gündüz bekliyeceğim...

Doktorlar bu ameliyatın iki üç gün içinde bitivereceğini söylemişler, Şahla Süreyyayı da, en ufak bir tehlike bile mevcut olmadığı hususunda temin etmişlerdi. Fakat Süreyyanın korkusu yüzünden bir türlü bu işe başlanılamadı.

Evlendikten daha bir yıl sonra Süreyya ile karşılaştığım zaman, göz yaşları arasında bana şöyle söylüyordu:

— Ne kadar mütehassıs varsa hepsini dolaştık. Birinin dediği ötekini tutmuyor. Ama hiçbiri de ümitsiz değil. Ne yapacağımı hiç bilmiyorum. Hayatım bir cehennem azabı olmağa başladı.

O tarihten sonra Şah, Süreyyayı New Yorka da götürmüş, Başkan Eisenhower'in doktoruna göstermişti. Dönüşte Lozan'a uğramışlar, Prof. Rodolphe Rochat'ın da bu hususdaki fikrini almışlardı. Fakat asıl mühim teşhis Zürih'te tekrarlandı. Prof. Held bir sene evvel muayene etmiş olduğu Süreyyayı tekrar iyice muayene etmiş ve ilk fikrinde ısrar ederek şöyle demişti:

— Kararımı Amerikalı meslekdaşımın teşhisi de teyit ediyor. Dediğim gibi küçük bir cerrahî müdahale ile bu işi halledebiliriz.

Süreyya çaresiz bu ameliyatı yaptırmağa razı oldu. Fakat aynı akşam otelde Şaha:

— Çok korkuyorum, dedi, âsabım öyle bozuk ki, bilemezsin. Acaba bu ameliyatı bir müddet geri bıraksak olmaz mı?

O gece Süreyya sabaha kadar ameliyatı tehir ettirmek için Şahın başının etini yedi, yalvarıp durdu. Nihayet Şah karısının bu isteğini kabul etti ve ameliyat için bir müddet daha beklemeğe razı oldu. Fakat bu bir müddet bir türlü bitmiyordu. Şah ne zaman bahsi açsa, Süreyya biraz daha geçsin diyerek işi uzatıyordu. Düşünmüyordu ki, her geçen gün, Iran tahtını 30 seneden beri işgal eden Pehlevi sülâlesinin istikbalini biraz daha tehlikeye sokuyordu. Süreyya bir erkek çocuk doğuramazsa, Şahın vaziyeti çok çok müşkül bir hal alacaktı.

Vaziyet böyle iken, Süreyya gene korkularının tesiri altında ameliyatı reddetti. Doktora muayene olmağa gideceği yerde sinemaya gitmeğe başladı. Geziyor, dolaşıyor fakat doktora gitmeğe bir türlü ayağı varmıyordu.

O sıralarda Leman gölü civarındaki Rolle kasabasında bulunan dünyanın en meşhur aristokrat mektebi «Le Rosey» in yıl dönümü kutlanıyordu. Aynı mektepte okumuş olan Şah da, karısiyle birlikte törene gelmişti. Bu vesile ile orada da görüşmüştüm. Mektebin bahçesinde yürürken bana şöyle dert yandı:

— Son üç sene içinde bana yeni bir hayat kazandırsınlar diye, gezmediğim doktor kalmadı. Hem de en büyük mütehassıslar. Ama artık gına geldi, yeter...

Aradan haftalar, aylar geçti. Herkesin bildiği gibi bu sevişen çift ayrılmak

Yeni bir hayata doğru *Hayatına yepyeni bir istikamet vermek azminde olan eski İran Kıraliçesi Süreyya, halen Holândanın sahil şehirlerinden Noordwyk'te istirahat etmektedir. Uzun zamandan beri üzüntüden kendini kurtaramıyan ve kararsızlıklar içinde bocalıyan Süreyyanın yüzü artık güler gibi oldu. Kendi ifadesine göre, mânevi bir kalkınma yapmış olan eski kıraliçe, enerjisini toplamak için işe yüzmekle başladı. Onu her sabah erken saatlerde erkek kardeşi Bira ile beraber plâjda bulmak kabildir. Noordwyk'te bir ay kadar istirahat etmek niyetindedir. Bu müddet bittikten sonra ne yapacağını herkes merak ediyor.*

Olabilirdi

zorunda kaldılar. Ayrıldıklarından birkaç ay sonra Şahla bir konuşma yapmıştım. Bana hiç kimseye göstermediği yakınlığı gösterdi. Belki hayatının en samimî mülâkatı bu olmuştu. Hâdiseye hakikaten çok üzüldüğü belliydi, teessür dolu bir ifadeyle:

— Bana kalsa ve elimden gelse Süreyya ile tekrar evlenirim... dedi.

Süreyyayı hâlâ çılgın gibi sevdiği apaçık belli oluyordu.

Yazık ki, bütün bu hakikatlere rağmen bu iki insan artık birleşmek ümidi olmaksızın birbirlerinden çok uzakta ve ayrı yaşıyorlar.

İşte bütün bu hâdiseleri yakinen bilen ben, karşımdaki bu mahzun, fakat güzel çehreye bakarak geçen günleri bir kere daha hatırladım. Kolonya'daki sefaret binasının taraçasında yeni bir hayata başlıyacağını söyliyen Süreyya, sözlerinin aksini telkin eden hüzünlü bakışlariyle tekrar bana döndü:

— Artık mazimin beni alaşağı etmesine meydan vermiyeceğim. Evvelce de söylediğim gibi, kendimi yepyeni bir hayatın sabahında hissediyorum.

Eski komşumun yanından ayrılırken içimden, «inşallah son söylediğini bir daha tekrarlamasına lüzum kalmaz» dedim. Zira bu, o sözleri ilk duyuşum değildi.

GELECEK HAFTA:

Hayat'ın satın aldığı yeni bir hâtıra serisi:

"Anita Gene Benim Olacak,,.

Bu tefrikada Anita Ekberg'in kıskanç kocası Anthony Steel, Hayat okuyucularına kendisini terkeden karısının ona çektirdiği ıstırabı anlatacak, aşkını itiraf edecektir.

Manyas gölü kenarında, 3 kıtadan 4000 kuşun uğrak yeri olan, Türkiyenin en renkli köşesi:

Kuş Cenneti

Bu sahifede gördüğünüz resimler, su ve söğütlerin meydana getirdiği muhteşem dekor içindeki Kuş Cenneti ile onun idamesi için bazan 24 saatini ağaçlar üzerinde nöbette geçiren Ord. Prof. Dr. Kurt Kosswig'i göstermektedir. Türkiyenin bu en renkli köşesinin ve koruyucusunun hikâyesini diğer sahifelerimizde bulacaksınız.

RÖPORTAJ: TURGUT ETİNGÜ
FOTOĞRAFLAR: CAFER TÜRKMEN

KUŞ CEN

Objektif önünde *Sadece söğüt ağaçlarının meydana getirdiği bu büyük koruda, Kuzey Afrika, Sudan, Arabistan, Hindistandan gelme nice kuşları birlikte görmek mümkündür. Bu kuş sürüleri bir mevsimlik kuluçka hayatını burada tamamlarlar. Resimde su kıyısında objektife poz veren kaşıkçı kuşları görülüyor.*

Balıkçıl *Birkaç çeşidi vardır. Renk ve büyüklüklerine göre alaca, erguvani balıkçıl, ak balıkçıl, gece balıkçılı gibi çeşitli isimler alırlar.*

BİR silâh patladı!... Anadoluda hiç görülmemiş cinsten ve çeşitte kuş sürüleri çığrışarak kanad açıp öteye beriye kaçıştılar... Birden, gövdelerinin bir kısmı suda olan kesif söğüt ağaçları ile kaplı koruluktan birisi çıktı. Bu adam, Manyas gölünün kenarındaki Sığırcı Atik köyündendi. Adına Kâşif diyorlardı. Ortadan az uzunca boylu, zayıf yapılıydı. Ayağındaki eski, kalın şayaktan yapılma pantolonunun paçalarını dizlerinin üzerine kadar sıvamıştı. Suları, çıplak ayaklariyle yara yara geliyordu!... Elinde, çaptan düşmüş, tekli bir av tüfeği vardı. Davranışlarından belliydi ki, az evvel ateş eden kendisiydi.

O sırada orada bulunan İstanbul Zooloji Enstitüsünden Ord. Prof. Kurt Kosswig'le kısa bir tanışmayı takiben, aralarında şöyle bir konuşma geçti:

— Neden bu kuşlara ateş ediyorsun?... Bunlar av kuşu değil ki!...

— İyi ya bey... Ben de köklerini kazıyayım dedim bu akkuşların... Ama ne etsem olmuyor... Gayri kaçıp gittiler diyorum, bir bakıyorum yatsıda gidenler, sabah ezanından evvel döngeri ediyorlar! Gitsinler bizim ormandan dedim... Silâhımı veryansın ettim... Onca öldürdüm... Onca yuvalarını bozdum; bana mısın demediler! Köylü de tevatir inanmaz oldu!... Sana para verdik, silâh verdik, kurşun verdik, şuncuvazların hakkından gelemedin bire Kâşif! diye bi yol da onlardan zılgıtı yiyekoduk...

Prof. Kosswig, orman tarafına döndü. Sanki bir savaş geçmişti ormanda! Öylesine keder verici bir haldi manzarası... Ağaç dallarının çatallarında çakılakalmış eşi az görülen çulha kuşları, balıkçıl kuşları, kuğu kuşları, mavi kargalar, kaşıkçı kuşlarının kan içinde kalmış ölüleri, Kâşif'in eliyle bozulmuş kuş yuvaları...

Profesör, sade hayvanların değil, insanların da ruh yapısını çok iyi bildiği için başını iki yana sallıyarak:

— Hayır Kâşif, hayır! dedi. Sen Tanrının can verdiği bu güzel kuşları isteyerek öldürmüyorsun! Bundan sonra da hiç öldürmiyeceksin. Onları sevmesini öğreteceğim sana!...

1938 yılı içinde geçen bu konuşmalardan sonra Prof. Kosswig ve onun sadık, bilgili eşi Leonore Kosswig, Kâşif'i yanlarına aldılar. Sığırcı Atik köylüleri arasına katılıp, günlerini orada geçirmeye başladılar.

İlkin konuşmalar çetin ve çekişmeli oldu. Manyas gölünde balık avıyla geçimlerini sağlıyan köylülerin bir kısmı, bu kuşların göldeki balık neslini tüketeceğini iddia ettiler. Profesör onlara bunun ilmen doğru olmadığını kabul ettirdi. Bu defa, geçen yıl leyleklerin yuva yaparken kendi evlerinin kiremitlerini kırdıklarını ileri sürerek daha kasım ayında göl kenarındaki bir kısım ağaçları dipten kesmeye davranmış olan bazı köylüler ayak diredi. Profesör onlara da leyleklerin faydalarını anlattı. Köylerini, yakınlarını ve çevrelerini sevdikleri gibi, bu kuşları da sevmenin sihirli yollarını gösterdi. Tamam 20 yıl, zaman zaman Kuş Cennetine gelip, köylülere kuş sevgisi telkin etti. Kaç kişi ona inandı bilmiyoruz ama, Kâşif ile eşi Zehra Bacı şimdi o kuşlara düşmanca davrananlara karşı, o cennetin gönülden bekçileridir.

Kuş Cenneti oldukça eski bir tarihe sahiptir. Evliya Çelebi ondan bahseder. Ksenofon adlı Yunanlı bu Kuş Cenneti için hâlâ kıymetini kaybetmiyen mükemmel bir övgü bırakmıştır.

Kuş Cenneti, Bandırma - Balıkesir yolu üzerinde, Marmara kıyısına 14 kilometre mesafededir. 178.000 metrekarelik yüzölçümündeki bir saha üzerindedir. Mudanyadan gidecekleri, 17 Km. lik güzel bir yol Sığırcı Atik köyüne ulaştırır. Orada otel bulunmaz! Gazino yoktur. Fakat sadece nisan ve ağustos ayları arasında ziyaret edilmesi gereken bu yerde, insan eliyle düzenlenmesine asla lüzum bırakılmaksızın, yalnız tabiat ananın koynunda, onun ebedî kanunlariyle gelişmekte olan muhteşem manzarayı seyretmek mümkündür. Tıpkı bir mâbet ziyaretinde gösterilen saygı ve sükût içinde seyredilmesi lâzım gelen bir koru manzarası...

Ağaçların üzerinde, dünyanın uzak ülkelerinden gelmiş, çeşidi 20 yi bulan 4000 e yakın bir kuş kalabalığı, nisan başından, temmuz sonuna kadar bir mevsim burada yataklanır. Yüzlerce yıldan beri işlenmemiş olan bu tabiat parçası, leylek, karabatak, balıkçıl, kaşıkçı, dalgıç, çulha, çeşitli su tavukları, yağmur kuşu, mavi karga ve saz bülbülü gibi, bulut renginde, pamuk beyazlığında, gökkuşağı gibi, öbek öbek, renk renk kuşlara kuluçkalık olur.

İlkbaharda Manyas taştığı zaman, kuşlar güneyden buralara göç etmeye başlarlar. Onlar yılların verdiği deneyle bilirler ki, yuvalarına musallat olacak sürüngenler, yırtıcı hayvanlar, yuva kurdukları ağaçların gövdeleri boyunca yükselen su yüzünden geçit bulamıyacak. Emniyet ve huzur içinde yavrulıyacaklar. İşte bu savunma kaygusu, Kuş Cennetini yaratmıştır.

Kuş Cennetinde kuluçka hayatı dikkate değer bir şefkat ve sevgi gösterisi içinde geçer. Ana kuşlar, yavrularını, ağustos ayında güney ülkelerine yapacakları büyük göç uçuşuna hazırlarlar. Onlar için ağaç dalları, tabiî birer uçuş pistidir. İlk deneme uçuşları orada yapılır.

Suların çekilme ve kuraklık ayları bastırınca, tehlike başlangıcı onları geldikleri ülkelere dönmiye mecbur eder. Kuş Cennetinin hayatı da böylece bir mevsim içinde bitmiş olur.

PE-RE-JA Kolonya ve Parfümlerini kullanmak bir ihtiyaçtır.

Dalgıç *Adı üzerinde olan bu kuş, bizim bildiğimiz karabatak gibi, fakat ondan daha büyücek ve tüyleri renklidir. Avını suya dalmak suretiyle yakalar.*

Büyük gri balıkçıl *Suda toplu veya dağınık giden küçük balıklara saldırır. Kapabildiğini yer!*

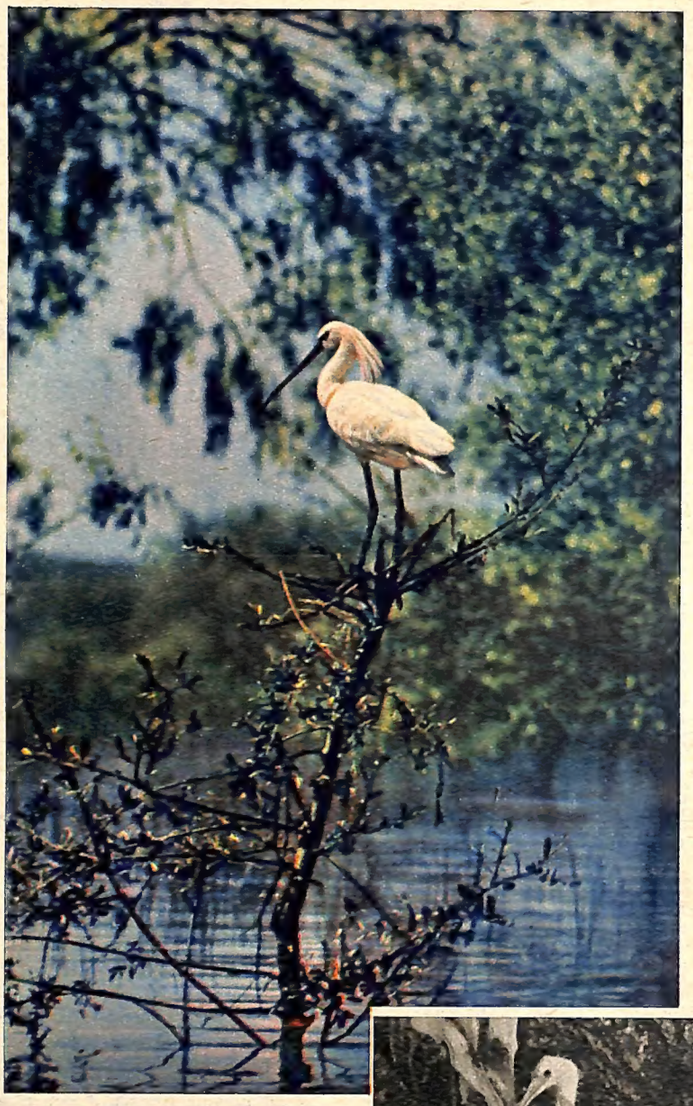

Çulha kuşu yuvası
Sanatçı bir kuş olduğu yuvasından bellidir. Söğüt ağacının gümüşi tellerini, tükrüğü ile karıp, yuvasına harç yapar. Bu yuva, kuş tüyünden yapılmış gibi hafif ve yumuşaktır. Dalların uç kısmına çok sağlam tutturulduğu için yuva rüzgârda hafif sallanır. Yuvanın bir giriş (önde) bir çıkış kapısı vardır. Bu yuva içinde çok hareketli bir hayat geçer.

Kaşıkçı ve yavru kaşıkçılar
Bir arada, toplu olarak göründükleri zaman bir kar öbeği manzarasını verirler. Öylesine beyaz, zarif, parlak tüyleri vardır. Göğüs tarafları sarı tüylerle kaplıdır. Yaşlandıkça, başlarının üzerinde bulunan tepelikleri uzar. Hani bizim, eski kadınefendilerin hotoz dedikleri cinsten bir tepeliğe benzer buraları. Bu kuşlar, Kuş Cennetindeki ormanın orta yerinde ağaçlara yuvalarını kurar.

Karabatak ailesi *Kuş Cennetinde karabatak ailesine de yer verilmiştir. Şamatacı olmalarına rağmen, geçimlidirler. İnsan bir ağaçta yirmiye yakın karabatak yuvası sayabilir.*

Baş başa!... *Köyün en yaşlısı Profesör Kosswig'le samimî bir konuşma yapıyor. Onun yanında, bastonunu kucaklamış ihtiyarın nüktesine gülen Kâşif'i görüyorsunuz. İhtiyarın eli, Profesörün göğsünde. Sanki işbirliğinde kavilleşmişler.*

2

Sonhud

... Benzerleri arasında bugüne kadar kaleme
vetli eser, casusluk âleminin halen cereya
inanılmaz hâdise ve aşklarının heyecan d

OKAL

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ: **Bir İngiliz ajanı olan Reynolds, mühim bir vazife ile Macaristana gitmiştir. Reynolds hududu gizli olarak geçmiş, fakat kısa bir müddet sonra Macar polisi peşine düşmüştür.**

YAZAN: ALISTAIR MAC LEAN
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

ARADA otuz metre kalmıştı. Reynolds tabancasının namlusunu en öndeki adamın göğsüne doğru çevirdi. Soğuktan acı acı sızlıyan parmağını tetiğin üzerine dokundurdu. Parmağını bir oynatsa kıyametler kopacak, adam o saniye yere devrilecekti. Fakat o zaman da tuttuğu köpek serbest kalacaktı. İkinci kurşunu köpeğe kullansa öteki adam makinelisini üzerine boşaltacaktı. Ya üçüncü, dördüncü polisler...

Önce adamları devirmiye kalksa dört köpek birden serbest kalacak, her biri bir tarafını koparmak için başına üşüşeceklerdi ...

Aradaki mesafe şimdi yirmi metreye inmişti. Canavar hayvanların sıcak nefeslerini sanki yüzünde hissediyor gibiydi. Tabancayı tutan parmakları yavaş yavaş gevşedi. Sol elindeki sustalı çakıyı ağaca dayayıp kapadı. Sonra saçlarının arasına sıkıştırıp şapkasını üzerine oturttu. En öndeki adam şimdi on metre yakınına gelmişti!... Ağacın arkasından fırladı. Tabancasını öndeki adamın ayaklarına doğru fırlattı. İki elini havaya kaldırıp bekledi.

■

Karlar içinde yirmi dakikalık bir yürüyüşten sonra yol kenarında birkaç ağacın altında duran ufak bir kulübenin önüne geldiler. Burası hudut kontrol ekibinin karargâhı olmalıydı. Reynolds, tekme, sille buraya sokulup hapsedileceğini bekliyordu. Elbisesinin cepleri yırtılır gibi aranacak, birkaç dipçik darbesiyle kafası serseme çevrilecek, üzerinde ne var ne yok hepsi alınacaktı...

Fakat hayrettir ki, bunların hiçbiri olmadı. Reynolds âdeta nezaketle içeri alındı. Ne cepleri arandı, ne hırpalandı...

Odaya girince karşıdaki masada bir adamın oturduğunu gördü. Bu komiser olmalıydı.

— Siz komiser misiniz?... dedi.

— Evet, komiserim.

— Öyleyse şu memurlarınıza söyleyin, beni yolumdan geri bırakmasınlar! İşte hüviyetim!...

Cebinden bir cüzdan çıkarıp masanın üzerine fırlattı. Adam cüzdanı alıp, açtı. Birinci sayfasında Reynolds'un fotoğrafı vardı. Onun karşısındaki yaprakta ismi, oturduğu yer ve vazifesi yazılıydı. Johann Buhl — Makine yedek parçaları ithalât ve ihracatçısı — Viyana.

Komiser hüviyet cüzdanını evirdi, çevirdi. Her tarafını dikkatle muayene etti. Reynolds tekrar konuştu:

— İşte şurada parmak izimin nümunesi var! Hemen kontrol memurunuzu çağırın! Parmak izini kontrol ettirin! Fakat çabuk olun! Hiç vaktim yok! Gecenin bu saatinde sabaha kadar sizi bekliyecek değilim!... Hem zaten kâfi derecede geç kaldım sizin yüzünüzden...

Komiser cüzdanı iade etti. Reynolds bu sefer cebinden bir zarf çıkardı. Masanın üzerine attı:

— İşte bu da sizin Budapeşte'deki İktisat Vekilinizden! İçinden mektubu çıkarın da okuyun. Belki bu münasebetle terfi edersiniz!...

Komiser sesini çıkarmadan zarfı açtı. Mektubu çıkardı. İktisat Vekâletinin resmi kâğıdına yazılmıştı. Johann Buhl'un Budapeşte'ye vazifeyle gitmekte olduğu bildiriliyordu. Altında resmî mühür ve imza vardı. Tarih dört gün evvelki tarihti...

Komiser mektubu zarfa koyup Reynolds'a iade etti.

— Peki ama... dedi, gece yarısı bir kamyon arkasında gizlice seyahat etmiye kalkışmak nereden aklınıza geldi kuzum?... Benim yerimde bir başkası da olsa bu vaziyet karşısında şüphe etmez miydi?...

Reynolds bu suale vereceği cevabı daha evvelden hazırlamıştı:

— Başka ne türlü seyahat edebilirdim!... Acele Budapeşte'ye gitmem lâzımdı. Vakit gece yarısı olmuştu. Kamyoncudan izin istesem mırın kırın edecekti. Benden şüphelenmiye kalkacaktı. Onun haberi olmadan arkaya atlayıverdim. Sonra yine haberi olmadan iniverecektim...

— Yolda polislerle karşılaşınca neden kaçmıya kalkıştınız öyleyse?...

Michael bir kahkaha attı:

— Tabii kaçmıya kalkışacaktım. Çünkü şoförün benden haberi yoktu. Benim yüzümden birçok suallere mâruz kalacaktı. Sonra siz de beni alıp buraya getirecektiniz tabii. Bir sürü sorgu, sual! Saatler geçecek, sabah olacaktı. Halbuki ben gün doğmadan Budapeşte'ye varmalıyım!... Tamam mı komiser bey?... Gidebilir miyim?... Hakkımda müspet kanaate vardınız mı?...

— Bir dakika müsaade. Memurlar dışarda kamyon şoförü ile konuşuyorlar. İçeri gelsinler de...

Reynolds soğuk terler dökmiye başlamıştı. Suallerin daha fazla uzaması iyi olmıyacaktı. Bu adamlar her halde göründükleri kadar aptal olmasalar gerekti. Sorduklarına cevap yetiştirirken ufacık bir tereddüt gösterse foyasının meydana çıkması işten bile değildi...

Komiser tekrar sordu:

— Demek doğrudan doğruya Viyana'dan geliyorsunuz?

— Tabii Viyana'dan geliyorum!

— Bu sabah mı geldiniz?

Viyana, bulundukları yerden en fazla iki yüz kilometre mesafede idi.

— Ne münasebet. Bugün öğleden sonra geldim!

— Kaçta geldiniz? Meselâ dörtte, beşte, beş buçukta?...

— Daha geç. Tam altıyı on geçe.

Komiserin gözleri parladı.

— Tam altıyı on geçe öyle mi? Buna yemin edebilir misiniz?...

Reynolds şaşaladı. Fakat kendini hemen topladı.

— Tabii ederim... Şayet yemin etmek icabediyorsa ederim tabii...

O sırada birdenbire oda kapısı açıldı. Reynolds başını arkaya çevirmiye vakit bulamadan üç çift çelik kolun her tarafını kıskıvrak sardığını hissetti. Saniye geçmeden bileklerine kalın bir kelepçe kilitleniverdi!

Komiser, karşısında kahkahalarla gülmiye başlamıştı. Bir taraftan da pis pis söyleniyordu:

— Ne haber Buhl! Bu işi beğendin değil mi?!... Akşam altıda hududu geçtin ha! Hudut yirmi dört

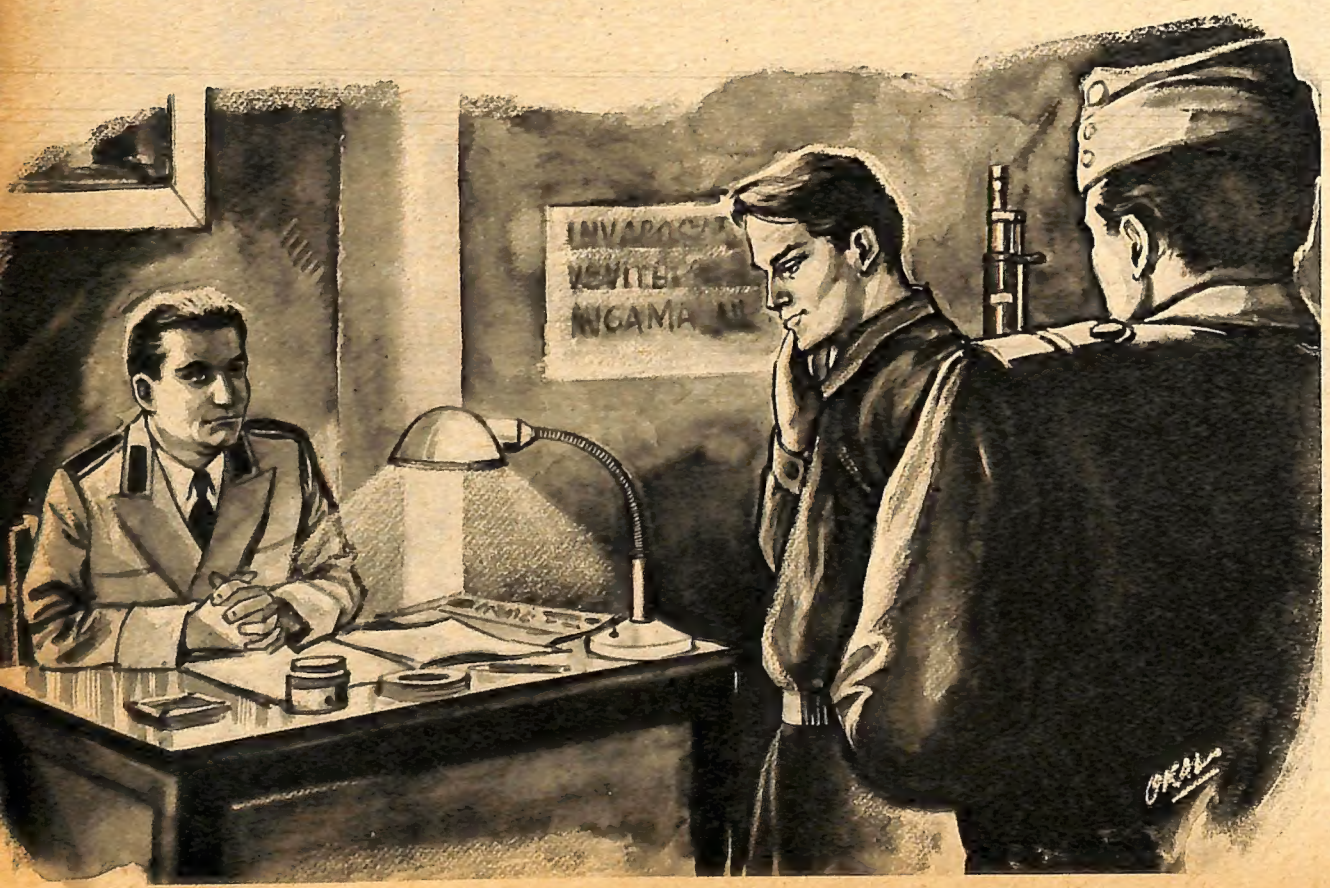

alınmış en kuv-
n etmekte olan
olu hikâyesidir.

saatten beri kapalı! Çok kuş beyinliymişsin Buhl !... Çok budalaymışsın!...

Reynolds'un suratı kıpkırmızı kesilmişti. Bir silkinişte vücudunu kavrayan kollardan kurtuldu. Ayağa fırladı.

— Sesini kes mendebur! Çıkart şu kelepçeyi ellerimden! Gösterdiğim evrakı okumadın mı?...

Demir gibi kollar tekrar omuzlarından yakaladı. Onu iskemleye mıhladı. Komiser yılışık yılışık konuşmasına devam etti:

— Budapeşte'ye gitmek istiyordun değil mi? Merak etme, seni oraya hemen göndereceğiz. Hem de lüks bir araba içinde! Arkanda da bir sürü muhafız! Ne olur, ne olmaz, yolda kurt kapmasın!

Reynolds bir tekme yapıştırıp bu küstah adamın suratını çarşamba pazarına çevirmek istiyordu. Fakat böyle yapmakla bir fayda temin edemiyecekti. En iyisi yumuşak konuşmak, tatlılıkla bu çıkmazın içinden kurtulmıya çalışmaktı. Bir müddet sustu. Komiser gevrek gevrek gülüyordu. Ağzını yaya yaya konuştu:

— Ne o?... Sesin birdenbire kesildi bakıyorum?...

— Senin halini düşünüyorum da ondan! Yaptığın hata meydana çıkınca seni Sibiryaya sürmezlerse çok iyi!...

Komiser bir kahkaha daha attı.

— Benim yerime seni sürmesinler sakın!

— Küstahça konuşmaktan vazgeçsen iyi olur. Unutma ki, birkaç saat sonra hayatın benim sözlerime bağlı olacak...

Komiser yine aynı küstah sırıtmasına devam etti:

— Bak, az kaldı unutuyordum. Bana ismini söyler misin?

— Söyledim ya! Johann Buhl. Hüviyetimi de gördün!

— Bırak şu martavalları şimdi!... Hakiki ismini istiyorum. Çoktan beri elimize Batılı bir casus düşmemişti!... Söyle şu adını!

— Söyledim diyorum. Sen lâf anlamaz mısın?

— Bana bak, külâhları değişmiyelim! İsmin neyse, güzel güzel söyle!

— Yalan mı söylememi istiyorsun?

Komiserin gülmesi birdenbire kesildi. Sandalyesinden yavaş yavaş doğruldu. Kısa boylu, göbeklice bir adamdı. Reynolds'un tam önünde durdu:

— Elime toz sürülmesini istemiyorum ama biraz inatçı görünüyorsun!

(Devamı gelecek sayıda)

Soldan sağa: Bayan Örek, Bayan Denktaş ve Bayan Küçük, Öreklerin villâsınd
Solda, müstakbel reisicumhur muavini hanımı Süheyla Küçük görülmekted

Kıbrıslı Türk Liderlerinin Hanımlarını Tanıtıyoruz

Hayat muhabiri Yılmaz Çetiner son Kıbrıs seyahatinde Kıbrıs Türk liderlerinin hanımlarını bir arada ziyaret etti. İşte intibala

Kıbrısta senelerden beri devam eden o kanlı mücadeleyi, sadece gazetelerde isimlerini okuyup, resimlerini gördüğünüz cemaat ileri gelenleri mi yaptı zannediyorsunuz? Yeşil Ada'da sulh ve sükûnun tesisi ve oranın kurtuluşu için pek çok Türk kadını da ıstırap çekti, kardeşleriyle, kocalariyle omuz omuza bu mücadeleye katıldı.

İşte bu fedakâr binlerce Türk kadınının 1 numaralısı muhakkak ki Dr. Fazıl Küçük'ün eşi Süheylâ Küçük'tür. Pek yakında Kıbrıs Cumhuriyeti reisicumhur muavininin eşi unvanını alacak olan Süheylâ Küçük'ün en samimî arkadaşları, yine Kıbrıs Türklerinin liderlerinden Rauf Denktaş'ın eşi Aydın Denktaş ile Osman Örek'in eşi Neriman Örek'tir.

Hususi hayatlarında da gayet iyi anlaşan bu üç fedakâr Türk kadınını, Lefkoşe'de bulunduğumuz sırada, Örek'lerin zarif villâsında yakalayıverdik.

Zevkle döşenmiş salonda rahat koltuklara oturmuş olan üç candan arkadaş pikabın çaldığı İtalyanca plâkları dinliyorlardı.

Süheylâ Hanım Dr. Fazıl Küçük'le evleneli 15 sene olmuş. O zamandan beri de politikanın, mücadelenin tam içinde. Eski günlerden bahsedilince «Kıbrıs dâvasında hakikaten büyük zafer kazandık...» diyor ve ilâve ediyor:

«Arbedeler tam bizim evin önünde cereyan ederdi. Gözlerimizin önünde kaç kişiyi öldürdüler. Bir gün bizim eve de hücum edeceklerini öğrenince, balkondan dökmek üzere kaynar sular hazırladık. Aman, o günlerden bahsetmiyelim artık...»

Süheylâ Küçük'ün iki çocuğu var. Kızı Pembe 12 yaşında, oğlu Mehmet 10 yaşında. Genç annenin en büyük meşgalesi de onlar.

Süheylâ Hanıma, Kıbrıslı hanımların ne ile vakit geçirdiklerini sorduk. Ankara Radyosunu dinlemek, kitap, ga te okumak, bezik, cemiyet işleri hayli zaman alıyormuş.

Bu sırada neşeli kahkahaları ile kadaşları arasında pek sevilen Ayd Denktaş lâfa karıştı:

«Aaa, politika konuşmalarını unutt nuz mu? Buna bir başladık mı, baş hiçbir iş görmiye vakit kalmaz.»

Denktaşlar 10 senelik evliler ve p mesutlar. Zaten görünüşleri de bu ifade ediyor. Aydın Denktaş oğlu Ra bizzat kullandığı otomobille her g mektepten alıyor.

Bayan Neriman Örek henüz 1.5 se lik evli. Bu zarif villâya yeni g mişler ve pek memnunlar. Nerim Hanımın en çok sevdiği şey spor o mobil kullanmak.

«Saatlerce direksiyon kullansam rulmuyorum...» diyor.

İşte size Lefkoşe'de üç Türk ha mıyla geçen bir saatin hikâyesi.

FOTOĞRAFLAR : DÜNDAR ARCAYÜREK

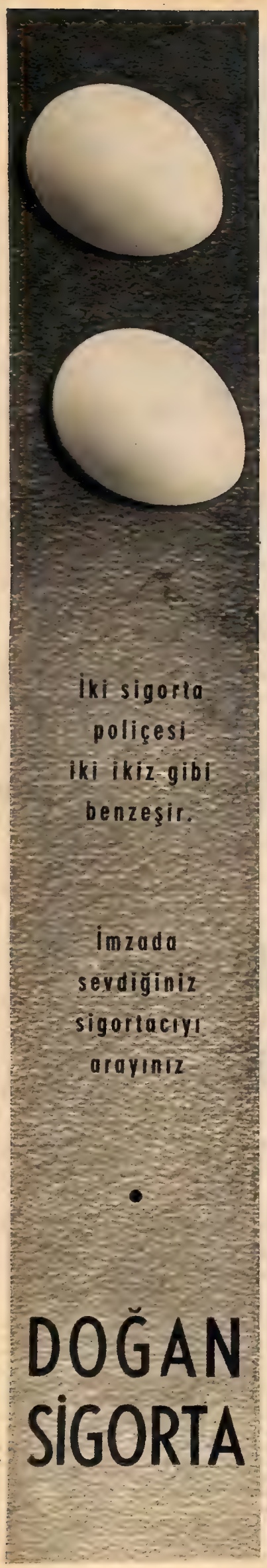

Biraz da Genç Kızlar

Sonbahar ve kış mevsimleri için Paris moda yaratıcıları çok sade ve zarif genç kız modelleri hazırlamışlardır. Bu sahifelerde Virginie, Michelet, Hermès ve Esterel'in yeni koleksiyonlarından birkaç örnek veriyoruz.

Paris muhabirimiz Gülgün Üstündağ bildiriyor.

Fıstık yeşili yünlüden bir tayyör. Bel, yarım parmak aralıkla konan lâstik fitillerle oturtulmuştur. **(HERMÈS)**

Spor bir tayyör. Önünde büyük bir düğme bulunan gizli ilikli ceket, ekose yünlüdendir. **(Jacques ESTEREL)**

Bir yünlü elbise. Küçük ve dar yaka önde uzanan panonun içinden geçerek iliklenmektedir. **(VIRGINIE)**

Neşrettiğimiz moda resimlerinin telif hakları Hayat mecmuasına aittir. Başka yerde neşredilemezler.

Hayat gelecek hafta 1959 - 1960 sonb

İçin...

Yollu kumaştan yapılmış sonbahar pardesüsü. Kol kapaklarının kenarı ile mantonun ön kenarına deri geçirilmiştir. Bu yıl spor pardesü ve mantolarda deriye çok raslanmaktadır. **(HERMÈS)**

Lâcivert - siyah tüvid kumaştan bir pardesü. Düğmeleri ve geniş kemerin tokası deriden yapılmıştır. **(MICHELET)**

Kırmızı yünlüden bir tayyör. Ceket üç parlak sarı düğme ile iliklenmekte, tiftik eşarp ile giyilmektedir. **(VIRGINIE)**

ar ve kış modasının en güzel örneklerini dört sahife halinde sunacaktır. Bekleyiniz...

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

11 eylülden 17 eylüle kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

İki büyük yıldız sağlığınızı garanti ediyor. Bu sebeple hastalanırım, sıhhatim bozulur gibi hiçbir endişe ve düşünceye yer vermeyin. Mali durumunuz aynı kalıyor.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

İş muhitinizde çok iyi bir tesir yapabilmeniz için Satürn ve Jüpiter size yardım edecek. Hislerinizi biraz daha iyi kontrol etmeye çalışın. Haftanız bereketli görünüyor.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Bir insandan çekiniyor ve onu görmemek istiyorsunuz. Kaçmakla hiçbir iş hallolmaz. O insanla mutlaka görüşün, tahmin ettiğinizin aksine, iyi bir netice alacaksınız.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Birisi size iyi bir iş teklif etmiş, ama aklınız yatmadığı için ehemmiyet vermemişsiniz. Dört gün içinde o adamı gene göreceksiniz. Bu defa menfaatinizi tepmeyin.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Sevmekten niçin korkuyorsunuz? Biraz da hislere uymak lâzımdır. Yalnız aklınızla hareket etmeğe çalıştığınız için ruhen tatmin olamıyorsunuz. Sevin ki sevilesiniz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Uzun zamandır para bakımından sıkıntıda kalmışsınız. Yıldızınız size bu hafta para meselenizin hallolacağını müjdeliyor. Ama koruyacağınız insanı da unutmayınız.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Kalbinizde üç tane ayrı insanın yeri var. Hangisini ön plâna alacağınızı bilemiyorsunuz. Yıldızlarınız da bunu biliyor. Onları gönlünüzden çıkaramıyacaksınız...

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Para mevzuunda biraz fazla hırslı davranıyorsunuz. Gayretlerinizden vazgeçmeyin. Ama Venüs, maddi durumunuzun değişmesi için bir müddet daha sizi bekletecek.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Sevmediğiniz bir insanın bu hafta size işi düşecek. Onun işini canla başla yapın. Çünkü sizin de kısa zaman sonra o adama işinizin düşeceğini yıldızınız haber veriyor.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Fırsatlarla dolu bir hafta başlıyor sizin için. Sanki bütün yıldızlar lehinize vesileler hazırlamak için söz birliği etmişler. Bu imkânlardan faydalanamazsanız çok yazık.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Çok yakınınız olan iki insanın vaziyeti günlük hayatınıza tesir edecek kadar sizi üzüyor. Onların yıldızı sizin yıldızınıza durumun düzeleceğini söylemiş. Sevinin.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Niçin her zamanki kararsızlığınızdan kurtulamıyorsunuz? Yıldızlarınız sizi himaye ediyorlar ama mesut olmak fırsatını siz kaçırıyorsunuz. Gençliğinizin kadrini bilin.

SAHNE ARTİSTİ EVA — Eva'nın sahne kabiliyeti daha genç yaşta kendisini göstermeye başlamıştı. Geçirdiği hareketli hayat, bu kabiliyetin erken inkişaf etmesinin başlıca sebeplerinden biriydi. Yukarıda, Eva'yı Londradaki ilk piyesi «Âşıklar» ın bir provasında görüyorsunuz. Londra, Eva'nın sahne hayatında olsun, aşk hayatında olsun birinci derecede rol oynıyan şehirdir.

Eva Bartok fırtınalı hayatını anlatıyor

Eva Sevmediği Adamın Yanında Yatmak Zorunda

5 YAZAN: EVA BARTOK — ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

EVA, kararını vermek mecburiyetinde idi. Bu karar ya kendisini ve annesini kurtaracak yahut da korkunç bir ölümün pençesine atacaktı.

O gün, Avusturya — Macaristan hududu üzerindeki Köszeg kasabasında Eva ile subayın nikâhları kıyıldı...

İşte bundan sonradır ki, ikisi arasında bir mücadeledir başladı. Her gece sevmediği bir adamla koyun koyuna yatmak, Eva'ya tahammül edilmez bir işkence veriyordu. Her fırsatta ondan uzak durmıya çalışıyordu. Fakat bu mümkün müydü! Adam kocası değil miydi?

Genç kız sinir buhranları içinde kıvranıyordu. Bu buhranlar o kadar şiddetlendi ki, bir gün Eva kendini kaybetti. Kim olduğunu, nerede bulunduğunu, niçin orada olduğunu bilemiyordu. Hâfızasını kısmen kaybetmişti.

Neyse bu vaziyeti uzun sürmedi. Tekrar kendine gelir gibi oldu. Biraz aklını başına topladı. O zaman, dua etmiye başladı. İçinde bulunduğu müşkül duruma intibak edebilmek için her dakika Allaha yalvarıyordu. Kasabanın etrafı büyük bir korulukla çevriliydi. Bu koruluğun içinde bir kilise harabesi vardı.

Eva her gün kar, kış demeyip koruluğa gidiyor, kilisenin sağlam kalmış salonuna girerek duasına başlıyordu.

Bir taraftan harb bütün şiddetiyle devam etmekte idi. Ne zaman bitecekti bu kanlı boğuşma?... Bütün dünya sulhu bekliyordu. Fakat bu erişilmez saadet kuşu henüz uzaklardaydı...

Aradan aylar geçti. Istırap dolu, ümitsizlik dolu uzun aylar... Derken birdenbire harb bitti. Almanya mağlûp olmuştu. Yeni bir Macar hükümeti kuruldu. Eva'nın kocası yeni hükümete müracaat ederek Nazi olmadığını iddia etti. Tahkikat neticesinde iddiasının doğruluğu anlaşıldı. Hakikaten Nazilik lehine hiçbir faaliyette bulunmamıştı. Hiçbir Macar vatandaşının temerküz kamplarına sürülmesine veya öldürülmesine sebep olmamıştı. Üstelik Eva ile annesini de ölümden kurtarmıştı.

Macar hükümeti kendisini serbest bıraktı. Fakat Eva'yı tehdit etmek suretiyle nikâhladığı için evlilik hali kanuni sayılmadı. İptal edildi. Eva o gün yeniden dünyaya doğmuş gibi oldu...

Eva istikbale ümitle bakıyordu. Budapeşte'ye geri dönmüştü. Şehrin her tarafı bombardımanlardan bir harabe halindeydi. Döküntüler süratle ortadan kaldırılıyor, yollar, sokaklar temizleniyordu. Fakat ev sıkıntısı, yiyecek sıkıntısı tahammül edilmez bir dereceye gelmişti.

Eva, annesi ve yeğeni Andrew bir tek oda güçlükle bulmuşlar, üçü birden oraya tıkılmışlardı.

Genç kızın eski hülyaları yine yavaş yavaş canlanmıya başlıyordu. Artist olacaktı! Bu heves onda küçüklüğünden beri vardı. Lâkin babası şiddetle itiraz etmişti. «Ben sağ kaldıkça senin sahneye çıkmana müsaade etmem!» demişti. Zaten Eva da o zaman pek küçüktü ya! Şimdi artık on yedi yaşına basmış bulunuyordu. Babasının da geri dönmesi şüpheliydi.

Eva kendisinde tiyatroya karşı büyük istidat olduğuna inanıyordu. Daha altı yaşında ufacık bir çocukken okulda şiir müsabakalarına iştirak ederdi. Biraz büyüyünce piyeslere girmiş, hattâ Kızılhaçın yaralı askerler için tertibettiği eğlenceli programlarda temsiller vermişti. Bunları gayet kolaylıkla yapıyordu. Bacak kadar boyu ile bir dram artisti kadar seyircileri kendine bağlıyor, onları kâh ağlatıyor, kâh güldürüyordu. Bu istidadını bir Allah vergisi olarak kabul ediyordu.

Babasına, artist olmak istediğini söylediği zaman ondan çok acı bir cevap almıştı. Tecrübeli baba ona demişti ki:

— Kızım, erkekler sana her şeyi vadedeceklerdir. Sahneyi de, perdeyi de, muvaffakıyeti de, şöhreti de! Hattâ konturatlar yapıp seni tiyatro veya sinemalarına alacaklardır. Fakat unutmıyacaksın ki, yegâne istedikleri şey sadece «Sen» olacaksın. Onlar, türlü maskeler altında yalnız sana sahip olmak istiyeceklerdir! Belki sözlerini tutacaklar, sahneye çıkıp başarı kazanmanı sağlıyacaklardır. Sen de arzuna kavuşacaksın. Fakat hiçbir zaman temiz kalamıyacaksın. Böyle bir hayatı sana nasıl yakıştırabilirim sevgili kızım?...

Eva bu sözler üzerinde çok düşündü. Artist olmayı muhakkak istiyordu. Olacaktı. Fakat bu işi temiz olarak başarmak niyetindeydi.

Tiyatro okuluna gitmek aklına geldi. Fakat para lâzımdı. Para temini de kolay değildi. Artık annesinin çalışmasını istemiyordu. Bir zamanlar zavallı kadın, ne kadar zorluklara katlanarak çalışmış çabalamış, ona bakmıştı.

Babasının eski arkadaşlarından tanınmış bir artist vardı. Yaşlıca ve iyi bir adamdı. Eva doğru ona koştu. Derdini açtı.

Tecrübeli baba dostu, Eva'yı himaye etti. Onu Budapeşte'deki Tiyatro Merkezi'nde imtihana soktu. Bu imtihanda, jüri heyetinden başka, Budapeşte'nin en meşhur tiyatrosu Belvârosi Szinkàz'ın müdürü ve artistleri de hazır bulunuyordu.

Eva heyecanla sahneye çıktı ve o kadar muvaffak oldu ki tiyatro müdürü tarafından derhal kabul edilerek üç senelik konturat yapması teklif edildi.

O gün Eva'nın en mesut günüydü.

İlk temsiline iki ay sonra çıkabildi. Ancak o zaman kendisine sıra gelmişti. Perde açılmasına birkaç dakika kala yerinde duramaz haldeydi. Fakat bu, heyecan değildi. Sabırsızlıktı. Bir an evvel sahneye fırlayıp halkın karşısına çıkmak için can atıyordu. Diğer artistler tecrübeli oldukları halde heyecandan tıkanacak gibi oluyorlardı.

Meşhur Macar artisti Elma Bulla, Eva'ya yaklaştı:

— Hiç heyecan duymuyor musun, korkmuyor musun?... dedi.

Eva cevap verdi:

— Korkmuyorum. Sadece sabırsızlanıyorum!

Birkaç dakika sonra seyircilerin karşısına çıktığı vakit on dört yaşında bir kız rolü yapıyordu. Temsil icabı, on altı yaşında hayatı sona erecekti. Fakat daha yaşamak istiyordu. Hayatta her şey güzeldi. Gençliğine doymamıştı. Bu genç yaşta ölüm ne kadar acıydı...

Eva, sahnede bu kelimeleri en içli bir şekilde söylerken gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Onun bu teessürlü hali bütün seyircilere sirayet etti. Salonun her tarafından hıçkırık sesleri yükselmiye başladı. Eva, rolünde en büyük başarıya ulaşmıştı. Yüzlerce kişilik salon halkını ardından sürükleyen bir kudrete sahipti.

Temsilin sonunda salon alkıştan inledi. Bütün bu tezahürat yalnız Eva için yapılıyordu. Ertesi gün bütün Macar gazeteleri, sahnede yepyeni bir istidadın, büyük bir yıldızın doğmuş olduğunu müjdeliyorlardı.

Bu piyesin arkasından ikinci, onun arkasından da üçüncü piyesler sahneye kondu. Eva her seferinde aynı sabırsızlıkla seyircilerin önüne çıkıyor, harikulâde kabiliyetini herkese ispat ediyordu.

Üçüncü piyeste zor bir kısım vardı. Komik bir sahneden acıklı bir sahneye geçmek icabediyordu. Bunu başarmak da, kadın artist olarak Eva'ya düşüyordu.

Eva yine büyük bir sabırsızlıkla seyircilerin karşısına fırladı. Genç bir kız olarak annesine hitabediyordu. «Anneciğim, beni hiçbir zaman sevmedin. Ben sevgiyi sende bulamazsam kimde bulabilirim?... Benim her şeyden fazla sevdiğim, güzel anneciğim?...»

Bu sözleri söylerken yanaklarından sıcak sıcak göz yaşları yuvarlanıyordu ve bunlar hakiki göz yaş-

larıydı. Eva'nın içinden geliyordu. O zaman seyirciler de göz yaşlarını zaptedemediler. Geniş salondaki derin sükût hıçkırık seslerine boğuldu.

Eva bu rolü temsil ederken ilk defa olarak acayip bir hisse kapılmıştı. Bir taraftan ağlarken bir taraftan kendini dinliyordu. Bu ne kadar tuhaf bir şeydi. Sanki iki kişiydi veya ortadan ikiye bölünmüştü. Birinci yarısı piyesi oynarken, ikinci yarısı onu dikkatle müşahede ediyordu!...

Bu garip hissiyat Eva'yı allak bullak etti. Temsilin ortasında birkaç saniye duraklayıp kendini toplamıya çalıştı. Sonra tekrar rolüne devam etti. Fakat bu «ikilik» geçmiyordu. Genç kız tek bir şahıs değil, iki hüviyetli bir mahlûktu...

Bu üçüncü piyes Macar tiyatrosunda tam sekiz ay devam etti. Bu bir rekordu. Dokuzuncu ay sahneden kaldırılırken Eva, tiyatro idaresine misafir gelen meşhur bir muharrir ve romancıyla tanıştı. Bu şahsa şimdilik «R» ismi verelim...

«R» elli yaşlarında, bütün Macaristanın tanıdığı bir yazardı. Yazılarının çoğu okul kitaplarına kadar geçmişti. Macaristanın milli bir kahramanıydı. Tiyatro idaresindeki arkadaşlarını ziyarete geldiği zaman Eva'yı uzaktan görmüştü. Sonra, soyunma odasında, bir arkadaş vasıtasiyle tanışmışlardı. Bu ilk görüşmede Eva ondan bir parça çekinmişti. Ne kadar olsa, bütün memlekete ün salmış bir adamdı. Her zaman, her yerde ismi işitiliyordu. Cüssesi de heybetliydi. İri elleri vardı. Açık alnı, parlak çekik gözleri, geniş ağzı, normalden üstün bir zekâya malik olduğunu gösteriyordu.

Eva, ilk olarak ellerine, parmaklarına dikkat etti. Bunlar hem ince, nazik bir muharrir eli; hem de sert ve kuvvetli bir köylü eliydi. Parmakları hem kalem tutar, hem de koskoca baltayı rahatça kavrıyabilirdi. Zaten memleketi, Macaristanın ormanlık bir bölgesiydi. Orada insanlar ormanlardan ağaç kesip satarak geçiniyorlardı.

«R» de, başı bulutlara değen bir ağaca benziyordu. Kuvvetli ve vakurdu.

Eva onu gıptayla seyrediyordu. Kendi kendine «Bu adam hiç eğilmez...» diye düşünüyordu.

«R», Eva'nın temsilini seyretmişti. Eva'yı gülümsiyerek tebrik etti.

— Temsilinizle kalbimizi coşturdunuz, gözlerimizi aydınlattınız!... dedi.

Eva verecek cevap bulamadı. Sadece teşekkür etti. Birkaç kelime daha konuştular. «R» ayrılmak üzere elini uzatırken:

— Sizinle yarın yemek yemek şerefine nail olabilir miyim?... dedi.

Eva bir an tereddüt etti. Sonra:

— Şey... Evet, hayhay... dedi. Teşekkür ederim...

— Öyleyse sizi yarın birde Fiume Café'de bekliyeceğim...

Eva'nın kalbi heyecanla çarptı.

Fiume Café, babasının sık sık gittiği yerdi. «R» ile demek orada buluşacaklardı...

Ertesi gün öğle üzeri saat birde buluştular...

Günler biribirini kovaladı. Arkadaşlıkları süratle ilerledi. Fakat aralarında dehşetli bir yaş farkı vardı. «R» bunu gayet iyi takdir ediyordu. Eva'dan tam 33 yaş büyüktü. Sonra, yabancı bir adamdı...

Eva pek gençti. Bu büyük ve meşhur adam ona heyecan veriyordu. Fakat biraz da korku veriyordu. Bu onun için bir yenilikti. Eli onun eline dokunduğu zaman içinde tuhaf bir his uyanıyordu. Bu bir zevk hissi değildi. Tiksinme de değildi. Son zamanlarda erkeklerden iğrenmiye başlamıştı. Hattâ, hiçbirine elini değdirmemek için eldivenlerini bile çıkarmıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

BURSAYA DAİR YENİ VE BÜYÜK BİR ESER :

Bir Türk Payitahtı, Bursa (*)

NİHAT REŞAT BELGER

Profesör Alber Gabriyel.

Profesör Alber Gabriyel'in «Bir Türk Payitahtı, Bursa» adlı, Fransada, Fransızca olarak basılmış iki büyük ciltlik güzel bir kitabı çıktı.

Bir asrı aşan bir zaman içinde Bursada Türk sanatının gelişmesi ve tekâmülü takib edilebildiği için sanat tarihimiz bakımından bu şehrin ehemmiyeti büyüktür. Bu mükemmel eserde âbidelerin envanterini tanzim, ayırdedici çizgilerini tesbit, bilhassa büyük cetlerimizin mânevi mirası bu milli servetimizin Türk sanat dehası ile yaratıldığını ispat gayesi güdülmüştür.

Sultan Orhandan İkinci Murada kadar Bursada saltanat süren padişahların yaptırttıkları büyük camiler ve eserler kitabın en mühim kısmını teşkil etmekte ve Bursadaki eserler sayısının 315 i bulduğu anlaşılmaktadır.

İlk önce Ulu Camiden bahseden müellife göre: «Bu cami, Orta Çağ Anadolu sanatını Osmanlı İmparatorluğunun büyük başarılı âbidelerine bağlıyan yol üzerinde bir merhaledir». Bundan sonra tarih sırası ile Orhan, Birinci Murat, Yıldırım Bayezit, Çelebi Birinci Mehmet, İkinci Murat tesisleri tetkik konusudur. Pierre Loti'ye «Beş asır evvel Yeşil Camiin inşasını tasavvur eden insan, gerçekten büyük bir hayal üstadı imiş» dedirten bu harika mâbedi tavsif eden Gabriyel: «Formülleri Bursada tekevvün eden işte bu sanattır ki, diyor, 15 inci, hususiyle 16 ncı asırlarda İstanbulda tekâmülünün ve azametinin göz kamaştırıcı çerçevesini bulmuştur.»

Gabriyel büyük camilerden sonra başka camileri, medreseleri, tekkeleri, türbeleri, hamam ve kaplıcaları, hanları, çarşıları, köprüleri, mezarlıkları ve meskenleri tetkik ediyor; «bütün bunları yapanlar, diyor, eski ve kuvvetli bir milletin ulvi hasletlerini taşıyan ve bu şanlı milli serveti daima korumağa çalışan Türklerin büyük cetleriydi».

Gabriyel artistik, tezyini ve âbidevi kabiliyetimizi ve eserlerimizi inkâr eden cahil mutaassıpların fikirlerini toptan cerh ile İslâm sanatlarının tekevvün ve tekâmülünde ön plânda bir rol oynadığımızı ispat ediyor ve «bu sanatların büyük bir kısmı orijinalitelerini merkezi Asyadan Türklerin getirdiği sanat ruhuna borçludur; sanat sahasında Türk çoğu zaman bir yaratıcı olmuştur. Bu gerçeğin aksine ortaya atılan sözler zaten etüt denilebilecek ciddi bir travaya dayanmıyor ki...» tezini müdafaa ediyor.

İkinci cilttteki seçme güzel resimler karşısında insan Bursanın sanat, medeniyet ve ruhaniyetini ilâhî bir ahenkle yükselten şaşaalı mazisini hayalen yaşamaktan kendini alamaz; ölümsüz şaheserlerimizi ideal bir güzellik timsali gibi hayret ve meftuniyetten kamaşan gözleri önünde canlanmış sanır.

Milli tarih ve sanatımızın kaynaklarında yarım asır çalışarak sanat dehamızı ve şaheserlerimizi medeniyet ve sanat dünyasına duyuran, bizi bize bu kadar iyi tanıtan büyük bilgin Gabriyel, kalblerimizi sevgi ve şükran hisleriyle doldurmuştur. Bütün bu çalışma hayatında biriktirdiği fikri servetinin vârisleri biz Türkler, dost Gabriyel'e halis ve sadık muhabbet ve minnetimizi ifade etmek ile bahtiyarız.

(*) Une Capitale Turque, Brousse.

Bursa Bugün Kurtuluş Yıldönümünü Ve Mevlûdun Tamamlanışının 550 nci Senesini Kutluyor

Bursa M. Ö. 550 de Bithynia kırallarından Prusas tarafından kurulmuştur. Roma ve Bizans'ın; 11 ve 12. yüzyıllarda birkaç defa Selçukluların eline geçmiş, 6 nisan 1326 da da Orhan Gazi tarafından fethedilmiştir. Yıllarca Osmanlı devletine payitahtlık eden Bursa, 1920 de düşman istilâsına uğramış, 11 eylül 1922 de de kurtulmuştur. Bu yıl Bursa'nın 37. kurtuluş yıldönümü, Bursalı Süleyman Çelebinin Mevlûdunun da 550. tamamlanış yılıdır. Hayat mecmuası güzel bir tetkik yazısı ile Bursa'nın mutlu kurtuluş gününe katılırken, orta sahifelerde türbesini gösteren tablo ile de Süleyman Çelebi'nin hâtırasını anmaktadır.

SÜLEYMAN ÇELEBİ VE MEVLÛDU

Aynı zamanda Süleyman Dede diye de anılan Mevlût yazarı büyük şair Süleyman Çelebi, Bursada doğdu. Doğduğu tarih belli değildir. Babası, Birinci Murat'ın vezirlerinden Ahmet Paşa, dedesi Şair Şeyh Mahmut'tur.

Süleyman Çelebi Mevlûdunun asıl adı «Vesilet-ün de imamlık etti. Yıldırım'ın ölümünden sonra da, Edirne'de hüküm süren Emir Süleyman'ın sarayında imamlıkta bulundu. Mevlûdu o sırada yazmağa başladı. 1409 yılında, yani bundan 550 yıl önce de tamamladı.

Arapça olan mevlid kelimesinin lûgat mânası doğmak, bir zatın doğduğu yer ve zaman, bilhassa Hazret-i Muhammedin doğduğu gece ile bu doğuşun menkıbesi demektir. Halk dilinde «mevlût» olarak kullanılan kelime, Hazret-i Muhammedin doğduğu Rebiyülevvelin on ikinci gecesini anlatan, Hazret-i Muhammedi öven ve en önemlisi olarak Süleyman Çelebinin yarattığı manzum eseri ifade eder. Türk dilinde otuzdan fazla mevlût yazıldığı halde hiçbiri Süleyman Çelebinin eseri gibi toplumun ruhunda yer edememiştir.

Süleyman Çelebi Mevlûdunun asıl adı «Vesilet-ün necât» tır. Dinî edebiyatımızın bu eşsiz eseri yalnız edebiyat tarihimiz için değil, aynı zamanda dil tarihimiz için de çok kıymetli bir vesikadır. Arap, Yunan, Boşnak, Arnavut, Çerkez, son zamanlarda İngiliz ve daha başka Batı dillerine de çevrilmiştir.

Dinî edebiyatımızın en parlak siması olan Süleyman Çelebi 1421 yılında ölmüştür. Mezarı Bursa'nın Çekirge yolu üzerindedir.

16 ve 17. sahifelerimizde Bursa Ovasına bakan türbenin ve türbe methalinde Mevlûttan mısralar ihtiva eden levhanın fotoğraflarını bulacaksınız.

Hayat

BURSADA SÜLEYMA

ALLAH ADIN ZİKREDELİM EVVELÀ·VACİBOLDUR CÜMLE İŞDE HER KULA

HAK TAÀLÀ ÇÜN YARATTI ÀDEMİ
KILDI ÀDEMLE MÜZEYYEN ÀLEMİ

DEDİ GÖRDÜM OL HABİBİN ÂNESİ
BİR ACEB NUR KİM GÜNEŞ PERVANESİ

Bİ HURUF-Ü SAVT-Ü LAFZ OL PADİŞAH
MUSTAFA YA SÖYLEDİ Bİ İŞTİBAH

BURSA ESKİ ESERLERİ SEVENLER KURUMU' NUN
DELÂLETİYLE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ,
BURSA İL, BELEDİYE MECLİSLERİ
VE HALKI İLE BÜTÜN TÜRKİYE' NİN HAYIRSEVER
EVLÂTLARI, MEVLİDİ YAZAN
SÜLEYMAN ÇELEBİ'YE BU TÜRBEYİ
1952 YILINDA
HEDİYE ETMEKLE BAHTİYARDIRLAR

N ÇELEBİ TÜRBESİ

FOTOĞRAF : İNAL TENGİZMAN

ALLAH ADIN ZİKREDELİM EVVELÀ·VACİBOLDUR CÜMLE İŞDE HER KULA
HAK TAÀLÀ ÇÜN YARATTI ÀDEMİ
KILDI ÀDEMLE MÜZEYYEN ÀLEMİ
DEDİ GÖRDÜM OL HABİBİN ÀNESİ
BİR ACEB NÜR KİM GÜNEŞ PERVANESİ
BİR HURUF-Ü SAVT-Ü LAFZ OL PADİŞAH
MUSTAFA YA SÖYLEDİ BİR İŞTİBAH

BURSA ESKİ ESERLERİ SEVENLER KURUMU' NUN
DELÀLETİYLE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ,
BURSA İL, BELEDİYE MECLİSLERİ
VE HALKI İLE BÜTÜN TÜRKİYE' NİN HAYIRSEVER
EVLÀTLARI, MEVLİDİ YAZAN
SÜLEYMAN ÇELEBİ' YE BU TÜRBEYİ
1952 YILINDA
HEDİYE ETMEKLE BAHTİYARDIRLAR

Hayat

BURSADA SÜLEYMA ÇELEBİ TÜRBESİ

FOTOĞRAF : İNAL TENGİZMAN

YAŞAYAN ÖLÜ

YAZAN: WILKIE COLLINS — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

11

ÖTE yandan Silas Meadowcroft, itirafnamesindeki açıklamalarında ısrar ediyordu. Kardeşi Ambros ise, aynı ısrarla, evvelki ifadesinin doğruluğunu tekrarlıyordu. Muayyen günlerde Naomi'ye ceza evine kadar refakat ediyordum. Kararlaştırılan muhakeme günü yaklaştıkça Ambros'ta bir değişiklik hâsıl olmaya başladı; soğukkanlılık yerine şimdi bir sinirlilik baş göstermişti; en ufak bir şeyden fena halde şüpheleniyordu. Bu değişikliği onun mutlaka suçlu olduğuna veremezdik. Bu hal belki de muhakeme gününün yaklaşmasından ileri geliyordu. Sevgilisindeki bu değişiklik Naomi'nin de gözünden kaçmamıştı. Ambros'a olan güveni her ne kadar sarsılmamış idiyse de, yemekler müstesna olmak üzere, bütün gün bu sevimli Amerikan kızı ile baş başa kalıyorduk. Miss Meadowcroft, odasının mahremiyeti içinde, gazeteleri gözden geçirip John Jago'nun sağ olup olmadığına dair bir

iz araştırmakla meşgul bulunuyordu. Mr. Meadowcroft'a gelince, yalnız kızı ile doktorunu ve bazan da eski arkadaşlarından bir, ikisini yanına kabul ediyordu. Birlikte geçirdiğimiz bu günlerde Naomi'nin, kendisinde uyandırmış olduğum hislerin mahiyetini anlamış bulunduğunu pekâlâ sezmiştim. Fakat o, bu sırrı yalnız kendine hasretmişti. Bana karşı takındığı tavırlar ise bir kızkardeş tavrından ileri gitmiyordu; hududu bir kıl kadar geçtiği yoktu.

Muhakeme başladı. Iddianame dinlendikten ve Silas'ın itirafnamesi de okunduktan sonra Büyük Jüri, önlerine getirilen dâvanın mahiyeti hakkında bir fikir edinmiş oldu. Bundan sonra muhakeme yeni haftanın birinci gününe bırakıldı.

Jürinin vereceği hükme, Naomi'yi alıştırmak için elimden geleni yaptım. Bu yeni darbeyi büyük bir cesaretle karşıladı ve:

— Eğer usanmadıysanız, dedi, yarın ceza evine birlikte gidelim. O zamana kadar Ambros da dinlenmiş olur.

Durdu. Masanın üstündeki mektuplara bakarak ilâve etti.

— John Jago'ya dair hâlâ bir kelime bile yok. Halbuki bizim ilânı bütün gazeteler nakletmiş. Ondan bir haber alacağımıza o kadar emindim ki...

Ona şunu sormaya cesaret ettim:

— Onun hâlâ yaşadığına emin misiniz?

Sarsılmaz bir imanla cevap verdi:

— Her zamanki gibi eminim. Mutlaka bir yerde saklanıyor. Belki de kıyafetini değiştirmiş, adını da tebdil etmiştir. Farzedelim ki ona dair hiçbir haber alamadık ve muhakeme de başladı? Farzedelim ki jüri...

Cümlesini bitiremedi. Titriyordu. Jürinin kararı ihtimal darağacında asılmak olacaktı. Sözüne devamla:

— Gelecek haberleri uzun zamandır bekledik, dedi, ne yazık ki hiçbir netice alamadık. John Jago'yu meydana çıkarmak şimdi bize düşüyor. Önümüzde daha bir haftalık zaman var. Araştırma yapmam için bana yardım eder misiniz? Sizden başka bana kim yardım eder, dost Lefrank?

Hiçbir netice çıkmıyacağını pekâlâ bildiğim halde bu teklifi kabul ettiğimi söylemek zaittir sanırım.

O gün ceza evine gidip Ambros'u görmek müsaadesi aldıktan ve onunla görüştükten sonra araştırmamıza nereden ve nasıl başlıyacağımızı düşünmeye koyulacaktık. Bunun hakkında ne Naomi'nin, ne de benim hiçbir fikrimiz yoktu. Nihayet polise müracaatla bu hususta onun bize yardımını sağlamak lâzım geleceğini düşündük. Ondan sonrasını artık kendi cereyanına bırakmak icabedecekti. Bundan daha ümitsiz bir plân tasavvur olunabilir miydi?

Daha başlangıçta işler ters gitmeğe başladı. Her zamanki gibi ziyaret için izin almaya gittim. Ilk defa bu müracaatım kabul edilmedi. Niçin kabul edilmediğine dair de bir izahta bulunulmadı. Bunu ne kadar öğrenmeğe çalıştımsa da aldığım cevap sadece: «Bugün olamaz!» dan ibaret kaldı.

Naomi'nin teklifi üzerine, ret sebebini öğrenmek için, ceza evine gittik. Dış kapıdaki memur, Naomi'nin pek çok hayranlarından biriydi. Sırrı gayet gizli olarak, fısıldarcasına, bize izah etti. Bu izaha göre, nahiye müdürü ile ceza evi müdürü o saniyede Ambros'un hücresinde bulunuyorlarmış; o gün onu kimsenin ziyaret etmemesi hakkında kesin emirler vermişler.

Neydi bunun mânası? Düşüne düşüne çiftliğe döndük. Orada Naomi bir kadın hizmetçi ile görüşürken, tesadüf eseri olarak bazı şeyler keşfetti.

O gün, sabahın erken saatlerinde, Meadowcroft'un eski bir dostu Morwick'e nahiye müdürünü getirmiş. Mr. Meadowcroft ile kızı ve eski dostun takdim ettiği resmî zevat arasında uzun süren bir konuşma cereyan etmiş. Çiftlikten ayrılan nahiye müdürü doğruca ceza evine giderek oranın müdürü ile birlikte Ambros'un hücresine uğramış. Acaba Ambros üzerinde hususi bir tesir mi yapılmak isteniliyordu? Hâdiselerin cereyan tarzı karşısında insan ister istemez böyle düşünmek zorunda kalıyordu. Hakikaten böyle bir tesir yapılmak istenildiğini farzetmiş olsak bile ikinci bir sual ortaya çıkıyordu: Sebep ne? Beklemekten başka yapılacak bir şey yoktu.

Sabrımızı tüketecek kadar bekletilmedik; etresi gün, hiç beklemediğimiz ve tasavvur dahi etmediğimiz bir haberle karşılaşmıştık: Öğleden evvel komşular ceza evinden bize hepimizi şaşırtan şu haberi getirdiler:

Ambrose Meadowcroft, John Jago'yu öldürdüğünü itiraf etmiş ve itirafnameyi nahiye müdürü ile ceza evi müdürünün huzurunda imzalamış!

Bu vesikayı ben bizzat gördüm. Bunu aynen buraya nakletmeyi lüzumsuz buluyorum. Fakat bunun hulâsası şudur: Ambros, Silas'ın söylediklerini aynen tekrar etmiş. Yalnız şu ciheti belirtiyor ki John Jago'ya, şiddetli tahrik neticesinde vurmak mecburiyetinde kalmış. Bundaki maksat da aşikâr: Taammüt fiilini ortadan kaldırmak!

(Devamı gelecek sayıda)

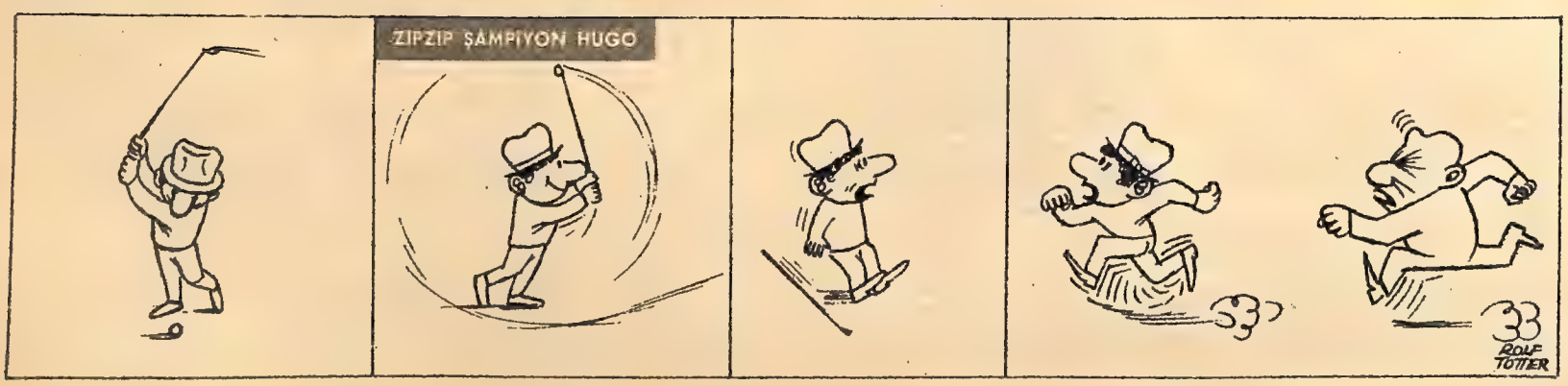

Dağ yollarında denize uçan otomobillerin hikâyelerine gazetelerde sık sık raslanır. Her ne sebeple olursa olsun, meydana gelen bu kazalar bazan ölümle neticelenmektedir. Halbuki bu kazalardan çok defa sağ olarak kurtulmanın çaresi vardır. Holândanın Amsterdam kanalına da haftada ortalama iki otomobil düştüğü için, Holândalılar bu gibi hallerde yapılacak şeyleri alâkalılara öğretmek maksadiyle bir tatbikî kurs açmışlardır. Aşağıda bu tatbikata ait üç resim bulacaksınız.

Denize Düşen Otomobilden Kurtulmak Güç Değildir

Suya düşen bir otomobilin içinde ilk yapılacak şey telâşa kapılmamaktır. Resmin içindeki krokide görüldüğü gibi, batan otomobilin tavan kısmında muhakkak bir miktar hava kalır. Bu hava bir insanı 8 - 10 dakika kadar besliyebilir. Suya düşer düşmez kendinizi mümkün olduğu kadar yukarı çekerek yüzünüzü tavana yapıştırın.

İlk anda dışardaki su basıncı kapıyı açmanıza mâni olur. Bunun için tavandan alacağınız hava ile birkaç dakika bekleyin. Otomobilin içine dolan suyun basıncı ile dışardaki basınç müsavi hale geldiği zaman, yani otomobilin içi tamamen su ile dolunca, kapıyı kolayca açıp suyun yüzüne çıkarak hayatınızı kurtarabilirsiniz.

Yapı ve Kredi Bankası 15 Yaşında

BU HAFTA, 9 Eylül 1959 çarşamba günü 15 inci yılını tamamlıyan Yapı ve Kredi Bankası 9 Eylül 1944 te, yani İkinci Cihan Harbi sona ermek üzere olduğu sıralarda memleketimizin sayılı iş adamlarından ve hâlen bankanın idare meclisi reisi bulunan Kâzım Taşkent'in teşebbüsiyle kurulmuştur. Tamamen hususi sermaye ile vücuda gelmiş olan bu banka 1944 yılında küçük bir hissedar zümresi ve 1 şube ile işe başlamışken bugün 734 hissedarın iştirak ettiği 40 milyon lira sermayesi, 12 milyon lira ihtiyatı, memleketin her tarafına yayılmış 120 şubesi ve 680 milyon liraya baliğ olan mevduatiyle Türkiyedeki tamamen hususi sermayeli bankaların en büyüğü mevkiini kazanmış bulunmaktadır. Bugün bankada personel olarak 2337 kişi çalışmaktadır ki başlangıçta personel 17 kişiden ibaretti.

Yapı ve Kredi Bankası on beş sene gibi kısa bir zaman zarfında Türkiyenin iktisadi ve ticari hayatında kazandığı bu büyük mevkii, memleketimize getirmiş olduğu iş anlayışı, vatandaşa faydalı olmak kaygısı ve gerçekleştirmiye muvaffak olduğu dürüst çalışma sisteminin müşterilerinde uyandırdığı itimat hislerine borçludur. Bu itimadı kazandıktan sonradır ki Yapı ve Kredi Bankası halkın sevgisinden aldığı hızla memleketin her tarafına süratle yayılmış, vazife aldığı her yerde gönülden gelen bir alâka ile karşılandığı için de müşterilerine en geniş ölçüde hizmet etmek şevki eksilmeden, hattâ günden güne artarak çalışmak imkânını bulmuştur.

Yapı ve Kredi Bankasının Türk bankacılığına getirdiği yeniliklerden ve müşterileriyle iş adamlarına yaptığı hizmetlerden bazılarını saymak lâzımgelirse diyebiliriz ki bunların başında, müşteriye iyi muamele, çabuk hizmet, krediye ihtiyacı olan tüccara en büyük bir anlayış zihniyeti içinde ve zamanında yardım, şikâyet sebeplerini en kısa zamanda ortadan kaldırmak prensiplerini şaşmadan tatbik etmesi gelmektedir. Hissedarın hakkına, müşterinin hakkına, çalışanların hakkına titizlikle riayet yine bu prensiplerin şümulü içindedir.

Yapı ve Kredi Bankası, banka hizmetlerini müşterilerinin ihtiyaçlarına göre ayarlamayı kâfi görmemiş, bulunduğu şehirlerde ve memlekette şubelerinin sayısını çoğaltarak bütün iş yerlerinde vatandaşın hemen yanı başında vazife almak çığırını bankacılığımızda o açmıştır. Bankanın çalışma saatlerini iş hayatına uyduran, öğle tatilleri de dahil olmak üzere günün her saatinde açık kalarak vatandaşların banka hizmetlerini fâsılasız bir surette görmeğe gayret eden ilk banka da yine Yapı ve Kredi Bankası olmuştur.

Memlekette küçük tasarrufların bankalara akmasını en geniş ölçüde temin eden, mevduat sahiplerine ev ikramiyesi çığırını açan da Yapı ve Kredi Bankasıdır. Diğer bütün bankalarca benimsenen bu ikramiye sistemi pek çok küçük tasarruf sahibini ev sahibi yapmış, on beş senede yalnız Yapı ve Kredi Bankası müşterilerine 275 ev, apartman dairesi ve arsa hediye etmiştir. Şimdiye kadar 30695 kişinin de Yapı ve Kredi Bankasından para ikramiyesi aldıkları göz önünde tutulursa ikramiye sisteminin tasarruf mevduatını arttırmaktaki rolü kendiliğinden meydana çıkmış olur.

Hususi sermaye ile bankacılıkta büyük hizmet görmenin mümkün olduğunu Yapı ve Kredi Bankasının parlak bir şekilde göstermesi sayesindedir ki kendisinden sonra memlekette hususi sermaye ile 16 yeni banka kurulmuş bulunuyor.

Şunu da hemen ilâve edelim ki bir hususi teşebbüs için pek tabii olan kâr gayesi Yapı ve Kredi Bankasında hiçbir zaman türlü sahalarda memlekete hizmet etmek gayesini gölgelememiştir. Bankanın şimdiye kadar yapmış olduğu değerli kültür hizmetlerini bu sahifelerin başka yerlerinde belirtilmiş göreceksiniz. Yapı ve Kredi Bankası bankacılık hizmetlerini görürken memlekette çalışma ve kazanma sahalarını genişletmek, hattâ vatandaşı çalışmıya ve kalkınmıya teşvik etmek için de tesirli hizmetlerde bulunmayı vazife saymış bir bankadır. Çalışma sahalarının dar oluşu yüzünden bankalardan kredi temin etmeleri müşkül veya imkânsız olan küçük esnafa bankada yaptığı tasarrufun üstünde kredi temin ederek onların çalışmalarını kolaylaştırmak; yüksek tahsillerini bitirerek hayata başlamak üzere yazıhane, muayenehane veya iş yeri açmak istiyen gençlere ilk adımlarında yardımcı olmak üzere meslek kredileri açmak; yüksek tahsil görmüş veya iktisadi hayatımızda tecrübeler kazanmış, fakat malî imkânları Avrupada bir etüt yapmıya elverişli olmıyan kimselere, bu arada teknik ve sanat okulları mezunlarına görgülerini arttırmak üzere etüt kredileri vermek; Anadoluda doktoru ve eczacısı olmıyan köylerde vazife almak istiyen genç hekim ve eczacılara buralarda tutunabilmeleri için sağlık kredileri açmak Yapı ve Kredi Bankasının görmiye çalıştığı sosyal hizmetlerin en mühimlerini teşkil etmektedir.

On beş senede Türkiyenin ticari ve iktisadi hayatında en mühim mevkilerden birini işgal eden Yapı ve Kredi Bankasının yıldönümünü tebrik ederken şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da gördüğü alâka, nail olduğu itimat, kazandığı sevgi ile hizmet şevkini daha da arttırarak memlekete daha çok faydalı olmasını candan temenni ederiz.

YAPI VE KREDİ BANKASININ KÜLTÜR HİZMETLERİ

Doğan Kardeş Yayınları

Çocuklar Doğan Kardeşi çok severler.

Yapı ve Kredi Bankasının kuruluşu ile beraber giriştiği ilk kültür hizmeti, Türk çocuklarına terbiyevi gayelerle hazırlanan bir çocuk mecmuası vermek olmuştur. Doğan Kardeş mecmuası on dört buçuk seneden beri bu hizmeti fâsılasız bir şekilde ifaya çalışmaktadır. Yine bankanın kurduğu Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi en temiz çocuk mecmuasından başka Türkiyenin en güzel çocuk kitaplarını hazırlamaktadır ki bu kitapların sayısı 200 ü bulmuştur. Doğan Kardeş matbaası bugün, yeni ofset tesisleriyle Türkiyenin en güzel baskı yapan matbaalarının başında gelmektedir. Ofset tesislerinde basılan renkli kartpostallar memleketimizde ilk defa olarak kartpostal muhaberesini genişletmiş ve turistlerin eliyle Türkiye manzaraları bütün dünyaya yayılmıştır. Bu matbaada basılan renkli Türkiye afişleri Türkiyenin iştirak ettiği bütün yabancı sergilerde güzel memleketimizi yabancılara tanıtmaktadır.

Halk Oyunlarını Tanıtma

Halk Oyunları Bayramından bir görünüş.

Türk folklorunun zengin bir kolunu teşkil eden, fakat günden güne kaybolmıya yüz tutan halk oyunlarını yeniden canlandırmak ve Türk münevverlerine tanıtmak maksadiyle Yapı ve Kredi Bankası zaman zaman Halk Oyunları Bayramları tertib etmektedir ve bu maksatla bir de tesis vücuda getirmiştir. İstanbul halkının büyük bir hayranlıkla seyrettiği bu Halk Oyunları Bayramlarına yurdun her köşesinden kadın erkek mahallî halk oyunları ekipleri katılmakta, Türk halk oyunlarının incelik ve zarafeti bütün güzellikleriyle ortaya çıkmakta, bu oyunlar renkli filme alınarak kıyafetler, oyunlar ve halk müziği arşivlere geçirilmektedir. Yapı ve Kredi Bankası onuncu yıldönümünde ihdas ettiği sanat ve kültür mükâfatlariyle resim ve musikide de yepyeni eserlerin vücuda gelmesine sebep olmuş, bu arada meşhur terbiyeci Foerster'e yazdırılmış olan «İyi İnsan, İyi Vatandaş» adlı kitap 40.000 nüsha satılmıştır.

ASLAN SADIKOĞLU

(Tanınmış armatör ve iş adamlarımızdan)

«Bidayetten beri Yapı ve Kredi Bankasının iş hayatında gösterdiği her çeşit kolaylık, her zaman teşekküre şayandır. Türkiyede ilk defa armatörlere, bilhassa bu tâbiri kullanmak isterim, kredi açan bu bankadır. Diğer bankalar ancak, Yapı ve Kredi Bankasından örnek alarak bu teşebbüs sahasında bizlere sonradan müzahir olmuşlardır. Bugün Türk deniz ticaretinin erişmiş olduğu tonajda, Yapı ve Kredi Bankasının çok önemli bir rolü olmuştur.»

NİMET BARAZ

(Transtürk Müessesesi sahiplerinden)

«Müessesemiz, uzun zamandan beri Yapı ve Kredi Bankasının müşterisidir. Bankanın tasarrufu teşvik ettiği, ticari sahaya memleket ölçüsünde yenilikler getirdiği bir gerçektir. Bu suretle tasarruf erbabının elindeki mevduatın bankalara akışını çeşitli propaganda ve cazip buluşlarla temin eden Yapı ve Kredi Bankası, millî bankacılığı modern esaslar üzerinde ilk defa tesis ve idame ettirebilmiş en büyük malî müesseselerimizdendir.»

NECATİ DÖLAY

(Vinylex müessesesi sahiplerinden)

«Yapı ve Kredi Bankasını çok beğenir, takdir ederim. Bilhassa ticaret hayatımıza yaptığı hizmetler minnettarlığımızı arttırmıştır. Bu, memleketteki kalkınmayı teşvik etmesinin büyük delilidir. Bankanın bütün ticari müesseselere ve bu arada fabrikamıza gösterdiği yakın alâka dolayısiyle Yapı ve Kredi Bankasına teşekkürü vazife biliriz.»

NEJAT VEZİROĞLU

(Veziroğlu Şirketi Müdürü)

«Şirketimiz Türkiyede yol, hava alanı, köprü gibi büyük işler yaptığından bankalarla daimî olarak temastadır. Bu arada en çok irtibatımız Yapı ve Kredi Bankası iledir. Angajmanlarına sadık oluşu, faaliyetlerindeki sürat ve ciddiyet, daima «müşteri haklıdır» prensibini güdüşü umumun itimadını kazanmasına sebep olmuştur. Bugün Yapı ve Kredi Bankası Türkiyede Batı prensiplerine uygun olarak çalışan bankalarımızın en ileri gelenlerinden biri olması hasebiyledir ki, iktisadiyatımızda büyük rol oynamaktadır.»

HÜSEYİN İLKİN

(İlkin Manifatura Müessesesi sahibi)

«Bankanın kuruluşundan beri müşterisiyim. Gerek ticari, gerekse küçük cari hesaplarla, iskonto kısmında 15 yıldan beri muamele görmekteyim. Bu münasebetle bankanın ticaret erbabına karşı göstermiş olduğu hüsnü muamele ile ticari muamelât sahasındaki suhulete hayranım. İkramiyeli tasarruf hesaplarında da, diğer bankalara nümune olacak çalışmalarını takdire şayan bulurum.»

NİHAT SÖZMEN

(Sözmen Müessesesi sahiplerinden)

«Yapı ve Kredi Bankası bankacılık âleminde inkılâplar yaratmıştır. Meselâ Adana gibi cenup vilâyetlerinde sıcak dolayısiyle bankalar öğleyin tatil yaparlardı. Yapı ve Kredi Bankası faaliyete başladığından beri bu usul kalktı, fazla çalışmak mecburiyetinde kaldılar. Bugün bütün iş sahası Yapı ve Kredi Bankasının ciddiyet ve çalışkanlığından son derece memnundur. Ben bir iş adamı olarak buna bizzat şahit olmaktayım.»

Halıcılık, Kilimcilik Çalışmaları

Halı dokuyan kızlar.

Vatandaşın boş geçen zamanlarını onlara yeni bir iş öğreterek kıymetlendirmek ve böylelikle onları yeni bir istihsal unsuru haline getirmek düşüncesiyle Yapı ve Kredi Bankası ilk defa olarak Gemliğin Umurbey köyünde boş oturan köylü kızlara halı dokumayı öğreten bir kurs açmıştır. Türkiyede köyde açılmış ilk banka olan Yapı ve Kredi Bankası Umurbey Şubesinin idaresinde ve sanatkâr bir hocanın nezaretinde Umurbey kızları hem en güzel Türk motifleriyle fevkalâde nefis halılar ve kilimler dokumıya başlamışlar, hem de aldıkları yevmiyelerle boş zamanlarını kıymetlendirmişlerdir. Bu çalışmalardan alınan iyi neticeler üzerine Yapı ve Kredi Bankasının halıcılık ve kilimcilik atelyeleri Orhangazi ve İznik'e, Sugören köyüyle Yeniköye, son olarak da Şileye teşmil edilmiştir. Kurslar sayesinde boş zamanlarını halı dokumakla geçiren kızların sayısı günden güne artmaktadır.

Türk Matbaacılığında İnkılâp

Hayat, en sevilen mecmua.

Yapı ve Kredi Bankasının kültür sahasında yaptığı en büyük hizmetlerden biri de kurmuş olduğu Tifdruk Matbaacılık Sanayii Anonim Şirketi vasıtasiyle Türkiyeye ilk defa olarak tifdruk denilen baskı sistemini getirmesidir. O, böylelikle matbaacılığımızda bir inkılâp yapmış oldu. Kurulması ve elemanlarının yetiştirilmesi büyük gayretler ve fedakârlıklara malolan tifdruk matbaası tam beş senede çalışmıya hazır bir hale gelmiştir. Üç seneden beri her hafta seve seve okuduğunuz ve şimdi de elinizde bulunan Hayat mecmuası bu matbaanın eseridir. Bütün Orta Şarkta yalnız İstanbulda bulunan bu matbaanın basmakta olduğu Hayat mecmuası Türk mecmuacılığının seviyesini derhal Avrupa mecmuaları seviyesine çıkarmış ve zaman zaman iki yüz binin üstüne çıkan tirajiyle milyonlarca vatandaşa okumayı sevdirmekte en büyük hizmeti görmüştür ve görmiye devam edecektir.

ESAT PAŞANIN ÇANAKKALE HÂTIRALARI

11

Düşman Veliahdın Ziyaretini Haber Aldı!

CEPHE GERİSİNDE ŞEHZADE — Padişah, millet nazarında bir dedikoduya meydan verdirmemek için, Çanakkale savaşları süresince, arada sırada şehzadelerinden birini, cephe gerisini ziyarete gönderiyordu. İşte Şehzade Yusuf İzzettin Efendi de, bu sebeple Çanakkaleye uğramış; orduya selâm-ı şahaneyi getirmişti. Şüphesiz bu ziyaretin, müspet tesirleri de oluyordu...

MUSTAFA Kemalin tebrikine cevabım şöyle oldu:

19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Beyefendiye,

Mahzâ sizin gibi faal, cesur silâh arkadaşlarımın gösterdikleri fedakârlık ve kahramanlık neticesindedir ki bugün, bu rütbeyi ihraz eyledim. Bu bapta en büyük medarı iftiharım: 19 uncu Tümen ve muhterem, müteşebbis kumandanıdır. Tebriklerinize samimî teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.

Esat

19 temmuz pazartesi: Öğleye kadar piyade ve bomba ateşi devam etti. Bu sırada bir balon gemisi ile iki Monitor, bir kruvazör ve 15 - 20 araştırma gemisinin, 4 - 5 torpido muhribinin himayesi altında Arıburnu ile Kabatepe açıklarına geldikleri, balonun havalandığı görüldü. Donanma, Çamtepe istikametine birkaç mermi attıktan sonra hazırlık durumunu aldı ve durdu.

VELİAHT CEPHEHEDE

4.00 S. te Veliaht Yusuf Izzettin Efendinin harb cephesini ziyaret etmek üzere geldiğini ordu erkânı harbiye reisi haber verdi ve Kemalyeri karargâhına doğru hareket edeceğini söyledi. Cephemizin karşısında harb gemilerinin ve havada kaptif balonunun bulunması yüzünden, hareketin, bir müddet geciktirilmesini tavsiye ettim ve 5.20 S. de ordu karargâhına giderek durumu şifahen anlattım.

Nihayet 6.10 S. da Veliaht, ordu kumandanı, Veliahdın maiyet erkânı ve ben, otomobiller ile hareket ettik.

6.30 S. da Eltutan Baba Tekkesi yanına geldiğimiz zaman bir uçağın, Conkbayırı etrafında dolaştığını gördük. Otomobil katarını, tekkenin orman halindeki servileri arasında saklamaya ve yarım saat kadar da bu durumda kalmaya mecbur olduk. Ikinci bir uçak da Kabatepe istikametinden Kilya'ya doğru giderek Maltepe civarına iki bomba attı.

7.10 S. da hareket ettik. Kocadere'yi geçtiğimiz sırada, düşmanın, gideceğimiz karargâh civarına obüs attığı haberi geldi. Cephane kollarının telefonu ile durumunu, erkânı harbiye reisim Fahrettin Beyden sordum. «İlerlemek caiz değildir.» cevabını aldım. On dakika durduktan sonra düşmanın, ateşi kestiği haberini aldık ve yolumuza devam ettik. Düşmanın bu atışında, Haydar Efendi adında gayet değerli bir topçu yüzbaşısı ile Mehmet Ali Efendi isminde bir topçu mülâzımının ve iki neferin şehit olduğunu öğrendim. Fakat Veliahda birşey söylemedim. Düşmanın bütün bu hareketleri, Veliahdın Geliboluya geliş haberini almış olduğunu gösteriyordu.

7.15 S. te Kemalyeri'nden aşağı inen dereciğin alt başına gelince, otomobillerden indik. Veliaht Yusuf Izzettin Efendi; Kuzey Grupunun her bölüğünden birer nefer, her taburundan birer küçük zabit, her alayından birer zabit ile tümen ve bölge kumandanlariyle erkânı harblerinden müteşekkil saygı duruşunu yapan karşılama heyeti önünden, güleç ve mültefit bir yüzle geçerek karargâhıma çıktı. Doğruca gözetleme dürbününe giderek düşman mevzilerini gözden geçirdi. Sonra, çardağımda biraz dinlendi, ordu karargâhına döndük. Burada şerefine verilmiş olan ziyafette, benim de bulunmamı arzu ettiğini, mihmandarı Hüsnü Paşa bildirdi. Yemekten sonra, hediye olarak birer altın saat verdi, hâlâ cebimde taşıyorum.

10.30 S. da karargâhıma döndüm.

20 temmuz salı: Sabahleyin, Veliahdla maiyetinin Güney Grupuna, oradan da Çanakkaleye gitmiş olduğunu öğrendim.

Iki tarafın da topçu, piyade ve bomba ateşi devam ediyor. 2.30 S. da düşman Bombasırtı'na yüzlerce bomba attı. 5.30 S. da da Conkbayırı'na obüs endaht etti. Gece, bomba kullanarak, muhtelif kollarla, 16 ncı Tümene yapılan taarruz, askerimizin metîn müdafaası karşısında neticesiz kaldı. Bu arada torpido muhribi de cephemizin çeşitli yerlerine top attı.

21 temmuz çarşamba: Öğle üstü ve 5.00 S. ten itibaren düşman bir saat kadar 27 nci Alayın ihtiyatlarına ve topçumuza top ateşi açtı. Biz Merkeztepe'de bir lâğım patlattık; düşman da 31 No. lu siperimizde bir lâğım patlattı. 6.00 S. da Monitor, Kocatepe'ye ve Palamutluk'a tesirsiz birkaç mermi attı. Bir kruvazör de Kabatepe önüne kadar bir gezinti yaptı.

7.00 S. de otomobile binerek ordu karargâhına uğradım. Oradan Erkânı Harbiye Reisi Kâzım Beyle beraber Güney Grupuna hareket ettik. 9.20 S. de grupun karargâhı olan Salim Bey Çiftliği'ne vardık. Telefonla haber verdiğimiz için Vehip Paşa bizi bekliyordu. Bu esnada iki cephede de ateş devam ediyordu. Güney Grupu karargâhından gece yarısı ayrıldık.

22 temmuz perşembe: Düşman obüs topluriyle Conkbayırı'na birkaç mermi attı. 8.15 E. te aynı toplarla karargâhımı ateş altına aldı. Buraya düşen iki mermiden, yalnız bir nefer yaralandı, dört telgraf neferi, patlıyan bu iki merminin dumanından bayıldı. Gece, 16 ve 19 uncu Tümen siperlerinin gerilerine obüsler atıldı.

23 temmuz cuma: Düşman, boyun noktasına ve «Merkez», «Kırmızıtepe» lere tel örgüleri gerdi. Obüs ile yaptığı bombardımandan karargâhım zarar görmedi.

Şimdiye kadar kara topçu ateşinde zayıf görünen düşman, obüsleri kullanmaya başladığı günden beri kudret

ÇANAKKALEDEKİ KUVVET — Çanakkale müstahkem mevkiinde Türk Deniz Kuvvetleri de üzerlerine düşen vazifeyi şerefle başardılar. Bu uğurda bir çokları şahadet mertebesine erişti. Düşman gemileri ise toplarının zor kuvvetine ve kalın zırhlarına baş vurdukları halde, Boğazları geçemediler. Hattâ birçokları, bu resimde görüldüğü gibi, direkleri, taretleri parçalanmış, kaptan kuleleri yıkılmış olarak bir römorkör yedeğinde geri çekildiler!...

kazanmış görünüyor. Bu obüs mermileri patlayınca boğucu bir gaz neşretmektedirler.

24 temmuz cumartesi: Bütün gün ve gece, ateş, ara vererek devam etti. 11.00 E. de ordu karargâhına giderek Liman von Sanders Paşaya obüslerin tesirleri hakkında bilgi verdim. Sonra da Çamlıbel'e gittim. Beni ziyarete gelmiş olan kardeşim Nakittin ile görüştüm. İstanbuldaki ailemizin sağlık haberlerini getirmekle beni sevindirdi. 5.00 S. te karargâhıma döndüm.

Karargâhımın yanında bulunan havanı, düşman tarafından keşfedilmiştir düşüncesiyle, endaht ettirmiyerek yerini değiştirdim, merkez bataryalarından birini de daha sola aldırdım. İkisi de ateşe hazırdır.

Bugün, Harbiye Nezareti Müsteşar Muavini Süleyman Fethi Beyden ferikliğe (korgeneralliğe) yükselişimi tebrik eden bir telgraf aldım ve teşekkürle cevap verdim. (Süleyman Fethi Bey Yunanlılar İzmiri işgal ettikleri gün gaddarca şehit edilmiştir.)

Bugün Liman von Sanders Paşanın Almanca yazılmış bir tezkeresini aldım. Tercümesi şudur:

Beşinci Ordu Kumandanlığı No. 844

Ferik Esat Paşa Hazretlerine

14 temmuz tarihli İmparator emri ile 16 ncı Tümen Kumandanı Miralay Rüştü, Kuzey Grupu Erkânı Harbiye Reisi Kaymakam Fahrettin, Kuzey Grupu Topçu Kumandanı Kaymakam Hasan Rıza beylere verilmiş olan ikinci rütbede Demirhaç nişanlarını, lûtfen kendilerine verilmek üzere size göndermekle şeref kazanırım.

Liman von Sanders

25 temmuz pazar: Ateş devam ediyor ve havanımız, pek iyi tesirler yapıyor. Şnayder bataryasının da tesirli isabetleri görüldü.

Birkaç uçak zararsız uçuşlar yaptı. Torpido muhribi, her gece olduğu gibi, sağ ve sol cenahlarımıza top attı.

GELECEK HAFTA

Conkbayırına Hücum Başladı

BAİLEY'LER İSTANBULDA

Bailey ailesi bir öğle yemeğini Belediye Reisi Aygün'ün misafiri olarak Yıldızda Çadırlı Köşkte yedi... Bir aile davetiydi bu... Ertesi gün Baileyler Aygünün Floryadaki evine gittiler, akşam yemeğine buyur edildiler. Yandaki fotoğrafta, Bailey ve Aygün aileleri tatlı bir sohbet sırasında görülüyor. Soldan sağa Mr. Bailey, Baysan Aygün, Sevinç Aygün, Mrs. Bailey, Kemal Aygün, Nursan Aygün... Önde oynıyanlar ise Bailey ailesinin çocukları Elizabeth ile Nicolas'tır... Altta görülen fotoğraf, Bailey ailesinin Bayan Menderes tarafından Yeşilköy hava alanında karşılanışı sırasında çekilmiştir.

— Belediye Reisi olarak, İstanbul şehri adına, Londradaki müessif uçak kazasında Başvekilimize ilk yardımı yapan Bailey ailesine hoş geldiniz derim. Türkiyede sizi herkes tanıyor, yabancılık çekmiyeceksiniz...

Kemal Aygün, İngilizce söylediği bu sözlerden sonra genç kadınla erkeğin ellerini sıktı, iki küçük yavrunun yanaklarını okşadı. İngiliz çiftçi ailesi İstanbula ayak basmaktan duydukları sevinci belirttiler. Baileyleri Yeşilköy hava alanında Bayan Menderes, Başvekâlet Hususi Kalem Müdürü ve Belediye Reisi Aygün karşıladı. Türkiyede üç hafta kalacaklar, İstanbul ve İzmir Belediyelerinin misafiri olacaklardı...

Baileyler İstanbulu çok beğendiler. Hiltonda kalıyorlardı. Tarihî yerleri gezdiler, bu arada İzmire uzandılar. Efes'i ziyaret ettiler... Her gittikleri, her gezdikleri yerde yakın ilgi gördüler. Kemal Aygün'ün sözü gerçekleşmişti. Yabancılık çekmiyorlardı. Çünkü herkes Bailey ailesini tanıyordu...

Avcılar Bayramı

«Yalan» kaybolmuş, aramışlar, taramışlar; avcının torbasında bulmuşlar.

Av mevsiminin açılışı dolayısiyle Büyükdere Neşet Suyunda yapılan Avcılar Bayramına katılan avcılar, eğer o güne ait av hikâyeleri anlatırlarsa, sakın inanmayın. Yukarıdaki cümle kulağınıza küpe olsun!... Avcılar bayrama çifteleriyle, köpekleriyle, aileleriyle katıldılar. Ailelerini ağaç altlarına bırakan avcılar, atış yerine gittiler. Orada uçan plâklara atış yaptılar. Ne uçara, ne de kaçara ateş ettikleri için torbaları boş döndüler. Sonra sofralara oturdular; kuzu, koyun, sığır yerken, bıldırcın, keklik, çulluk hikâyeleri anlattılar. Ama sofrada bir dirhem bile av eti yoktu... İnanmazsanız yandaki resme bakın. Nasıl da, çevrilen kuzunun başında çifteleriyle boy gösteriyorlar.

Bir Pakistan hikâyesi

PALTO

Gulâm Abbas, Pakistanda Urdu dili ile hikâye yazan muharrirlerin en önemlisidir. Bu sahifede sunduğumuz hikâyenin başlığı, Gogol'ün bir hikâyesine verdiği başlığın aynı olmakla beraber muhteva bakımından çok değişik, fakat ünlü Rus yazarı ile kıyaslanabilecek bir değer taşımaktadır.

YAZAN: GULÂM ABBAS — ÇEVİREN: FERDİ VERAL

OCAK ayında bir cumartesi günü idi. Ufak tefek, çevik hareketli genç bir adam caddede sakin sakin yürüyordu. Saçları uzun ve parlaktı. Muntazam, kalemle çizilmiş gibi ince bıyıkları vardı. Üzerinde açık kahverengi ince bir palto, yakasında sarı bir gül, başında hafifçe yana yatırılmış bir şapka, boynunda beyaz bir eşarp, esen soğuk rüzgârı hissetmiyormuş gibi elindeki bastonunu neşe ile sallıyarak yürüyordu.

Şehrin daha hareketli bir yerine gelince onun da hareketleri hafifçe hızlandı. Adımlarını ıslıkla çaldığı bir havaya uydurarak sıklaştırdı. Yolun ikiye ayrıldığı yerde biraz duraladı. Doğrusu canı alacakaranlıkta kasvetli bir heybetle sağında duran Cinnah bahçelerine gitmeyi hiç de istemiyordu. Charing Cross'a giden öbür yola doğru yürüdü. Kıraliçenin heykeli yanına gelince kendisine şöyle bir çeki düzen verdi. Cebinden mendilini çıkarıp yakasındaki tozları silkeledi, orada top oynamakta olan birkaç çocuğu seyre daldı. Çocuklar ondan sıkılmış olacaklar ki toplarının peşinde bağırışa oynaşa çekip gittiler.

Hava karardıkça soğuk da artıyordu. Ama bu, zengin aristokları gezip tozmaktan alıkoyacak cinsten bir soğuk değildi. Bu mevsim, onların sosyal hayatın eğlencelerine karıştıkları, hepsinin zenginliklerine göre lokanta, gazino, balolar, sinema ve tiyatro gibi yerlerde vakit geçirdikleri bir mevsimdi.

Oracıkta bulduğu boş bir park sırasına oturan genç adam, önünden geçen insanları seyre koyuldu. İnsanların yüzünden çok, kıyafetlerine dikkat ediyordu. Her tipten insan geçiyordu önünden. Büyük tüccarlar, hükümet memurları, artistler, talebeler, hastabakıcılar, kâtipler... Her cins insan vardı aralarında. Kürk yakalı pahalı paltolulardan, eskiciden alınmış eski asker kaputları giymiş olanlara kadar.

Genç adamın giymiş olduğu palto ise belli ki iyi bir kumaştan yapılmış ve mükemmel bir terzi elinden çıkmıştı. Üzerindeki paltodan gurur duyduğu yüzünden okunuyordu.

Sigara satan bir çocuk önünden geçerken genç adam seslendi:

— Bir dakika baksana oğlum.

— Sigara mı istediniz efendim?

— Evet. Ama bana 10 Rupi bozabilecek misin?

— Bozuk param yok. İsterseniz bozdurur getiririm.

— Ya paramı alır da geri gelmezsen?

— Beni yoksa hırsız veya serseri mi zannettiniz? İsterseniz buyurun beraber gidelim.

— Yok, yok zaten lüzum kalmadı, bozuk param varmış.

Genç adam sigara paketini ağır hareketlerle ve muntazam olarak açtı, sigarasını yakıp derin bir nefes çekti. Sigaracı çocuktan ürken küçük, beyaz bir kedi usulca sıranın üstüne atlayıp adama sokuldu. Sigarası bitinceye kadar kediyi okşıyan genç adam «zavallıcık» diye mırıldanarak yerinden kalktı, karşı kaldırımdaki sinemanın kapısında durarak resimleri bir bir seyretti; sonra biraz ilerdeki lokantanın kapısında toplanarak içeride çalan müziği dinleyen işçi, satıcı, dilenci kalabalığına bir göz attı ve yoluna devam etti. Biraz ötede gördüğü müzik aletleri satan bir dükkâna doğru ilerledi ve hiç tereddüt etmeden içeri girdi. Dükkânda çeşitli müzik âletleri, notalar ve plâklar vardı. Hepsine ayrı ayrı baktı, bazılarına elini sürüp diğerlerinin fiatlarını dikkatle tetkik etti, sonra tezgâhtara doğru giderek son çıkan plâkların bir listesini istedi. Listeyi dikkatle katlayıp pardesüsünün cebine koyduktan sonra dükkândan çıktı.

Yol üzerindeki bir kitapçıya uğradı. Birkaç kitap ve mecmua karıştırdıktan sonra oradan da ayrıldı. O sırada gözüne halı satan bir dükkân ilişti. O tarafa yöneldi ve dükkâna daldı. Başı külâhlı dükkân sahibi kendisini hararetle karşıladı.

Genç adam:

— Şu Acem halısını görmek istiyordum ama zahmet edip indirmeyin. Olduğu yerde bakarım... dedi.

— Fiatı 1432 Rupi'dir.

Genç adam fiatı epey yüksek bulmuş olacak ki kaşları biraz çatıldı. Satıcı hemen devam etti:

— Siz bir kere beğenin, sonrası kolaydır. Fiatta imkân olan indirmeyi yapabilirim.

— Yok. Şimdi alacak değilim zaten. Sadece bakıyorum.

— Nasıl isterseniz efendim. Dükkânım müşterilerimindir.

Tekrar dükkândan çıktı. Yakasındaki gülü düzeltti ve dudaklarında hafif bir gülümsemeyle yürümesine devam etti. Elindeki bastonu iki tarafa sallıyor, adımlarını neşe ile atıyordu.

Önünden yürüyen bir delikanlı yanındaki genç kıza ateşli ateşli birşeyler anlatıyor, sanki onu bir mevzuda ikna etmeye çabalıyordu. Kulağına gelen birkaç kelime genç adamın merakını büsbütün arttırmıştı. Gençleri takibetmeye karar verdi. Şüpheyi üzerine çekmemek için biraz bekledi, niyeti karşı kaldırıma geçip biraz ilerlemek, sonra dönüp karşılarından gelmekti. Genç adam karşı kaldırıma geçmek üzere yolun ortasına geldiği sırada bir kamyon hızla gelip adamı tekerleklerinin altına aldı. Etraftan duyulan çığlıklarla bir an durakliyan kamyonun şoförü, vaziyeti anlayınca karanlıklara karışıp kaçmıştı.

Yerde iki büklüm yatakalmış olan genç adamın iki bacağı da ezilmiş, kan kaybetmeye başlamıştı. Yetişen motosikletli bir polis, adamı bir otomobile koyarak hastaneye götürdü. Genç adam bitap bir haldeydi. Ama sedyenin üzerinde ameliyathaneye götürülürken bile pardesüsü, beyaz eşarbı ve birinin kazadan sonra alıp başına koyduğu yeşil fötr şapkası üzerinde yerli yerinde fakat kan içerisindeydi.

Ameliyathaneye götürülen yaralıyı gören iki hastabakıcı, zavallının iyi bir aileye mensup ve cumartesi gecesini bir eğlence yerinde geçirmeye niyetli, ihtimamla giyinmiş birisi olduğu hükmüne vardılar.

Ameliyat masası üzerine yatırılan genç adamın iki ayağı birden kırılmıştı. Bir tesadüf olsa gerek; saçının çizgisi bozulmamıştı bile.

Adamı soyan hastabakıcılar önce ipek eşarbını çıkardılar. Ve... Hayretle eşarbın olduğu yere bakakaldılar. Eşarbın altında ne kıravat vardı, ne de gömlek. Paltosunun önü açılınca, eskilikten delik deşik olmuş bir kazak, onun altında da daha eski ve pis bir yelek göründü. Kat kat kirle kaplı vücuda ince bir talk pudrası sürülmüş, fakat boyun ve yüz iyice temizlenmişti. Sıra pantolona gelince hastabakıcılar bir defa daha duraladılar. Pantolon kemer yerine bir kıravatla bağlanmış, diz yerleri parça parça olmuş, düğmelerinin tümü kopmuştu. İtina ile parlatılmış eski ayakkabıların altındaki çoraplardan biri başka, biri başkaydı.

Genç adam daha ameliyata başlanmadan can vermişti. Başı, yağmurluğun altındaki sefillikten utanmışçasına duvardan yana düşüvermişti.

Paltosunun cepleri boşaltılınca küçük bir siyah tarak, biraz bozuk para, yarısı içilmiş bir sigara, içinde isim ve adresler olan bir defter, son çıkan plâkların listesi, bir mendil ve yoldan geçerken eline tutuşturulmuş birkaç reklâm kâğıdı çıktı. Neşe ile salladığı bastonu ise kaza esnasında kaybolmuştu.

GEÇEN SENEKİNDEN

Daha bol çeşit
Daha üstün kalite

TAMEK ; kıymetli müşterilerinden gördüğü rağbete lâyik olmak azmile tekmil kadrosu ve teknik imkânlarını seferber ederek nefis çesitlerini hazırlamış ve istifadenize arzetmiş bulunmaktadır.

En üstün malzeme ile hazırlanmış pişmiş HAZIR YEMEKLER ; Bol vitaminli DOMATES MAMÛLLERİ ; sihhatinizi tehdit etmiyen bir formülle imâl edilmiş TURŞU ve ZEYTİNLER ; Herkesin severek yediği REÇEL ve MARMELÂTLAR ; Sadece on dakikada pişirilebilen ve en az tazeleri kadar nefis ve lezzetli SEBZE KONSERVELERİ ; Yavrularınıza emniyetle yedirebileceğiniz sıhhi ve bol gıdalı MEYVE PÜRELEPİ ; Rayihalı ve seçme meyvelerle yapılmış ve her mevsimde turfanda hasreti çektirmiyen KOMPOSTOLAR ...

YEGÂNE KALİTE KONSERVE

TAMEK
KONSERVELERİ

JET REKLAM – GALİP

GÖNÜL POSTASI

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bundan bir müddet evvel bir kızla tanıştım. Arkadaş oldum. Bir müddet geçtikten sonra aramız bozuldu. Fakat ben kızı hâlâ seviyorum. Tekrar arkadaş olmam için ne yapmam lâzım?»

Herhalde barışmanız lâzım. Eğer seviyorsanız, bundan sonra da bozuşmamaya dikkat etmelisiniz!

—

Konyadan yazılıyor:

«Ailece tanıştığımız bir kızı seviyorum. Fakat ona hislerimi bir türlü açamıyorum. Bunun ilk sebebi sıkılgan oluşumdur, ikinci sebebi ailesinden çekinişimdir. Ailesi benim her zaman iyi ahlâklı ve terbiyeli olduğumu söylerler. Hislerimi açarsam bu kanaatlerini değiştirmelerinden korkuyorum. Ne yapayım dersiniz?»

Kızın ailesinin sizin hakkınızdaki fikirleri iyi olduğuna göre cesaretinizi toplayıp hislerinizi belli ediniz; göreceksiniz, iyi karşılıyacaklardır. Eğer siz yapamazsanız işi kendi ailenize havale ediniz.

— Sizin için yanıp tutuşuyorum!...

İstanbuldan yazılıyor:

«Geçenlerde bir misafirliğe gitmiştim. Orada bir kız ile tanıştım. Kısa bir zaman sonra biribirimize deli gibi âşık olduğumuzu anladık. Fakat ailelerimiz bir türlü razı olmuyorlar. Ne yapmamız lâzım?»

Her halde deli gibi âşık olduğunuz için aileleriniz razı olmamıştır. Eğer akıllı gibi âşık olsaydınız belki ses çıkarmazlardı.

—

İstanbuldan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«16 yaşında, bir erkekten gelebilecek her türlü tehlikeyi müdrik bir kızım. 18 yaşında bir genci seviyorum. Hiçbir fenalığını görmemiş olmama rağmen onu mütemadiyen kırıyorum. Diğer taraftan babam gayet sert bir adamdır. Gençle ancak mektepte, kontrol altında görüşebiliyoruz. Babam duysa beni mutlaka öldürür. Acaba benim bu çifte derdime bir çare bulabilir misiniz?»

Size: «Derdinizi babanıza açınız» diyemiyeceğiz. Çünkü babanız sizi öldürmez ama herhalde bir iyice pataklar, zira yaşınız bu gibi işlere başlamak için henüz pek gençtir. Yaşınız biraz daha büyüsün bakalım. Ona böyle fena muamele etmeniz de ihtimal çocukluğunuzdandır.

Erzurumdan yazılıyor:

«Ben bu sene öğretmen çıkacağım. İlkokuldan arkadaşlık ettiğim bir kızı küçükten beri seviyorum. Kimsesizim. Onun da beni sevdiğini zannediyorum. Kendisi bir köylü komşumuzun kızıdır. Fakat sevgimi kendisine açamıyorum. Eğer onunla evlenmezsem mesut olamıyacağım gibi geliyor bana. Ne şekilde hareket edeyim?»

Çocukluktan kalan sevgiler insanı ekseriya aldatır. Aradan zaman geçtiğine göre o hanımı bir kere daha görünüz. Eğer size yakınlık gösterirse hislerinizi onun yakınları vasıtasiyle kendisine duyurursunuz.

—

Ankaradan yazılıyor:

«Harb Okulunda talebeyim. İki senedir Kıbrıslı bir kız arkadaşla mektuplaşıyorum. Onu seviyorum. Onun da beni sevdiğini biliyorum. Biribirimizi görmeden evlensek acaba mesut olur muyuz?»

Biribirinizi görseniz tabii daha iyi olur. Hiç değilse resmini mutlaka görmelisiniz. Eğer pek hoşlanmadığınız bir tip ise şimdiden tedbir almak mümkün olur. Kızı da boşuna heveslendirmezsiniz.

—

Samsundan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«İki senedir Anadolunun bir şehrinde okuyan bir genci seviyorum. O da beni sevdiğini, bensiz yaşıyamıyacağını, ilk fırsatta ailesini gönderip beni isteteceğini bildiriyordu. Mektuplarını her hafta muntazaman alıyordum. Fakat ne yazık ki yıl başından beri bana mektup göndermiyor. Annemle babam da bu mektupları farkettikleri için beni kontrol altında tutuyorlar. Babam ne ise ama annem bu izdivaca hiç razı değil. Mektuplaşmakla izdivaç olmaz diyor ve beni burada birine vermek istiyor.

«Ne olur, Hayat mecmuasına bu mektubumu koyun da sevgilim okusun ve ailesini gönderip beni istetsin. Olur mu?»

Olur. Mektubunuzu koyduk. İnşallah yakında görücüler kapınızı çalarlar.

—

Ankaradan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Sevdiğim genci seyahatten döndükten sonra benden çekinir buldum. Sebebi de bana takılan ve hiç sevmediğim diğer bir gencin tehdidi sanıyorum. Sevgilim herhalde korkmuş olacak. İşimdi ikisiyle de konuşamıyorum. Ne yapayım?»

Hiç değilse sevdiğiniz gençle konuşmıya çalışınız. Belki uzak durmasının sebebi korku değildir de başka bir sebep vardır. Onu öğrenmiş olursunuz.

—

Bayan S. Ç. ye:

Anlattığınıza bakılırsa birinci namzedi tercih etmeniz daha doğru olacaktır. Sizin gönlünüz de biraz onda olduğuna göre diğerleri üzerinde fazla durmayınız.

—

Bayan K. Y. ye:

Fazla konuşmaktan hoşlanmamanız bir kusur değildir. Az konuşan hanımları tercih eden erkekler pek çoktur. Şimdiye kadar nasıl evlenemediniz şaşıyoruz.

Değişmiyen Kıraliçe Venedik Festivalinin açılış gecesinde, bütün gözler Gina Lollobrigida'ya dikilmişti. Gecenin kıraliçesi Lollobrigida idi. Festivale katılan filmlerin gösterildiği «Sinema Sarayı» nın önündeki meydana, aktrisi görmek için toplanmış binlerce meraklının takdir tezahürü gerçekten görülecek şeydi. Fotoğraf, kocası ile birlikte gelen aktrisi festivalin açılış gecesi münasebetiyle verilen resepsiyonda gösteriyor.

Bir Bikinili...

I. Moskova Film Festivali

XX. Venedik Film Festivali

Korkusu Yok Bir zamanlar Istanbulun gece kulüplerinden birinde danseden ve aşk hikâyesi dillerde dolaşan Şilili dansöz Chelo, Romada sinema yıldızlığı yapmaya başlamış. Prodüktörleri, beyaz perdede daha kolay ilgi çekmesini sağlamak gayesiyle, bu ateşli kadını Venedik Festivaline göndermişler. Meraklıları Chelo Alonso'ya tezahürat yapıyorlar. Ama o, nedense bu coşkun kalabalığın karşısına çıkarken, yanına birkaç gardiyan almış.

Bitmiyen Dedikodular Yirminci Venedik Film Festivali, geçtiğimiz pazar gecesi verilen muhteşem bir suvare ile sona erdi. Italya, Amerika, Fransa, Isveç, Ispanya, Polonya ve Almanya Venedik'e gönderdikleri filmler ile ilgi uyandırdılar. Açılış gecesinde «The Boy and the Bridge» (Köprü ve Çocuk) adlı bir Ingiliz filmi gösterilmişti. Filminin gösterilişinde bulunan rejisör Kevin McClory bir yatta basın konferansı tertipliyerek bir orijinalite yapmak istemişti. Denilebilir ki, genç rejisör yarışmaya katılan filminden daha fazla sempati uyandırmağa muvaffak oldu. Dedikodu yazarları, Venedikteki şöhretlerin gönül maceralarını bütün teferruatı ile takibederken Kevin McClory'nin de milyarder kadın Bobo Sigrist ile pek sıkı fıkı olduğunu gördüler. Aşağıdaki fotoğraf, şimdilik sadece arkadaş olan Sigrist - McClory çiftini tesbit etmektedir.

Bir Bikinisiz Festival

Moskovada Yabancılar Geçenlerde 48 millet ve 2 milletlerarası teşekkülün iştirakiyle, Moskovada büyük bir sinema festivali yapıldı. Sinemanın en tesirli propaganda aracı olduğunu kabul eden Batı Dünyası, demir perde halkına ilgi çekici filmler göstermek için gayret etti. Fakat festivale, Venedik ya da Cannes'da olduğu kadar sinema yıldızı katılmamıştı. Amerikalıların ve Almanların tek bir temsilci yıldız göndermemelerine karşılık, Ingiliz sineması genç şöhretleri ile sempati topladı. Yandaki ve yukarıdaki fotoğraflar Ingiliz artistlerini Moskova sokaklarında gösteriyor. Işte soldan sağa: Richard Todd, Carole Lesley, Peter Arne ve Tommy Steele. Tommy, yanda görüldüğü gibi, Moskova sokaklarındaki Rock'n Roll gösterileriyle alkışa tutulurken, Carole Lesley de cazibesi ile Moskova halkını hayran bıraktı.

Münderecatımızın çokluğu dolayısiyle «YILDIZLARI GİYDİRİYORUM» tefrikasını koyamadık. Özür dileriz.

Leylek

Bağdattaki sarayında oturan padişah bir sokak satıcısından alışveriş ederken, gördüğü bir siyah istediği hayvanın kılığına girerek onların dilini konuşabilecektir. Padişah ilk fırsatta sihirli kutuyu

Bir müddet boş yere dolaştıktan sonra Mansur: «Gelin göle gidelim, dedi, orada leylekler vardır.»

Padişah razı oldu. Kuşları ürkütmeden ağır ağır yaklaştılar.

Göle vardıkları zaman kıyıda gezinen bir leylek gördüler.

Bir leylek de üstlerinden geçti. Sadrazam: «Bu kuşlar kimbilir neler konuşacak, dedi, gelin leylek olalım».

Padişah: «Yaşa, diye bağırdı. Yalnız Allahaşkına unutma: İnsan olmak isteyince...

Doğan güneşe dönüp üç defa MUTABOR diyeceğiz. Hem de gülmeden. Yoksa hep leylek kalırız».

Nihayet tozdan birer tutam çektiler.

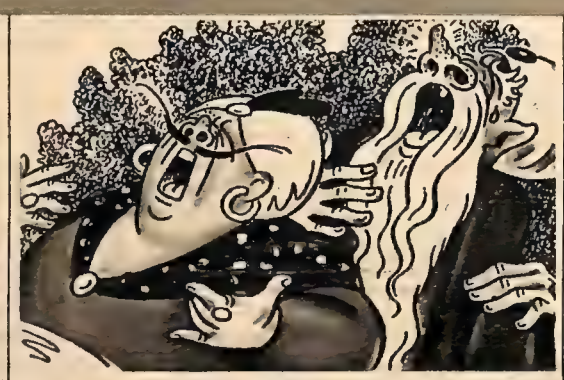

Çektiler ama burunları öyle yandı ki...

Alabildiğine hapşurdular.

Sonra sihirli kelimeyi söylediler: «MUTABOR».

Ve değişiklik başladı. Aman Allahım kendilerine bir şeyler oluyordu...

— — — — — — — — —

ÇEVİREN : ORHAN Ş. YÜKSEL

Padişah

kutuyu satın alır. Bu kutunun içinde bulunan siyah tozdan burnuna çekip «MUTABOR» diyen kimse, yanına alarak veziri Mansurla benziyebilecekleri bir kuş bulmak için sarayın bahçesine çıkar.

13.

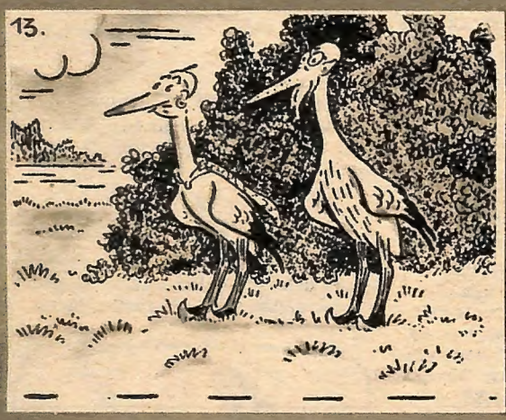

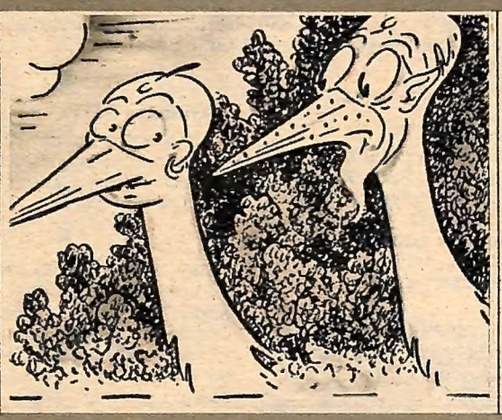

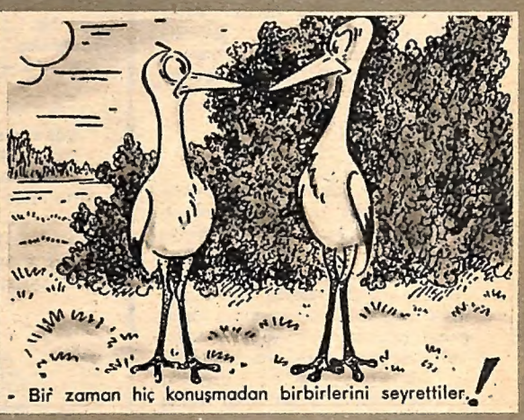

- Bir zaman hiç konuşmadan birbirlerini seyrettiler.

14.

Sonra padişah ilk olarak konuştu: «Ne kadar güzel bir gaganız var sevgili vezirim.»

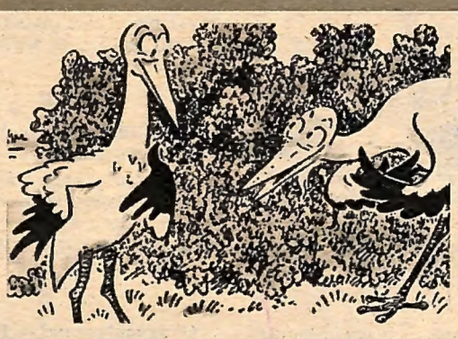

Sadrazam eğilerek: «Kulunuzu ihya ettiniz, dedi. Size de leyleklik padişahlıktan çok yakışmış».

Bu sırada, sonradan gelen leylek, göldekinin yanına gitmişti.

15.

Padişahla sadrazam, konuştuklarını duymak için saklandıkları yerden çıktılar. Yanlarına yaklaştılar.

Bunlar bir toplantıda dansetmek üzere prova yapan iki dişi leylekti.

Onun için burada buluşmuşlardı. Leylekler en sevimli ve en güzel hareketleri yapmaya çalışarak oynuyorlardı.

16.

Padişah ve sadrazam zevkle bu iki leylek dansözün oyununu seyrediyorlardı.

Ama leyleklerden biri tek ayağı üstünde kuyruğunu sallıyarak komik bir vaziyet alınca...

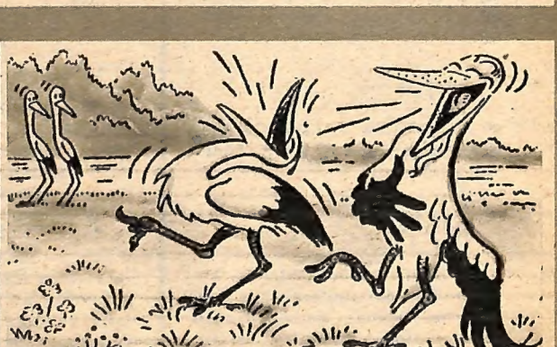

Ikisi de katıla katıla gülmeye başladılar.

(DEVAMI GELECEK SAYIDA)

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz?

Asaf +

Arapçada vezir demektir. Hazreti Süleymanın vezirinin özel ismi idi. Bu ismin adaşları arasında hürriyet uğrunda mücadelesiyle tanınmış, Basiret, Tarik, Vakit gazetelerinde heyecanlı makale ve şiirleri intişar etmiş bulunan Süleyman Asaf Bey ile tanınmış kadın ve doğum hekimlerimizden Asaf Derviş Paşa da bulunuyor.

Şefik, Şefika +

«Şefkatli, yardımsever» mânasına gelen Arapça kadın ve erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında Bursada Ulucamide büyük yazıları bulunan meşhur hattatlarımızdan Şefik Beyle, donanmamızı kalkındırma uğrunda feragatle çalışmış, dirayet ve fedakârlıklariyle, mizaç ve zerafetiyle tam bir İstanbul efendisi vasfını göstermiş bulunan Yağcı Şefik Bey ve vakanüvislikte bulunmuş, «Şefiknâme» adındaki küçük tarihî eserin sahibi, şair ve ediblerimizden Mehmet Şefik Efendi de vardır.

Sırrı +

Kadınlarda da tesadüf edilen erkek isimlerindendir. Arapçada «aklın ermediği işle ilgili» anlamına gelir. İsmin adaşları arasında, hukuka ait eserleri ve tercümeleriyle tanınmış müderris ve fikir adamlarımızdan, tanınmış muharrirlerimizden Nahit Sırrı Örik'in babası Hasan Sırrı Beyle, birçok valiliklerde bulunmuş, edib ve âlim olarak da tanınmış, kıymetli eserler bırakmış Selim Sırrı Tarcan da bulunuyor.

Nuh +

İbrani dilinden lisanımıza gelen ve mukaddes kitapların yazdığına göre ikinci Âdem olan üçüncü peygamberin adıdır. İbrani diline «Noah», Fransızcaya da «Noé» şeklinde geçen bu kelime erkek adları arasındadır. Hazreti Nuh, kendisine itaat etmiyen kavmini yola getirmek için Tanrıdan yardım istedi. Yine mukaddes kitapların yazdığına göre Tanrı ona bir gemi yapmasını ve doğru yolda bulunanlarla bütün hayvanlardan birer çift almasını bildirdi. Yeryüzünü sular kapladı, kötü insanların hepsi boğuldu, bu yüzden Hazreti Nuh'a ikinci Âdem denildi.

Zertar +

Farsçada «altın tel, sırma, güneş ışınları» anlamına gelen kadın isimlerindendir.

Sevtap +

Yeni neslin kız çocuklarına konulan Türkçe isimlerdendir. Sevmek ve tapmak kelimelerinden teşkil edilmiştir. Mânası açıktır.

\+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Muştan Bay Fahri Uzunoğlu'na:
Muştan buraya kadar Hayat sayılarını göndermeniz, ciltlenip tekrar size iadesi çok masraflı olur ve ciltler hırpalanır. Arzu ederseniz cilt kapaklarını aldırtınız. Orada ciltletirsiniz.

■

Samsundan Bay A. S. ye:
Artist olmak hevesiyle okulu terketmeniz çok yanlış bir harekettir. Artist olmak istiyenleri artist yapacak bir müessese yoktur. Tahsil zamanınızı böyle bir heves uğruna mahvetmeyiniz.

■

Adanadan Bay Z. Y. ye:
Sinyor Antonyo karikatürü lejant bakımından güzel. Fakat karikatür işine önce detaylı resim yapmaktan başlamalı. Resimleri siyah mürekkeple ve itina ile çiziniz. Resim ne kadar güzel olsa, iyi bir şekilde sunulmayınca değeri anlaşılmaz.

Günhan, Bursa okuyucularımızdan Turgut Erdoğan'ın oğludur. Günhan büyüdüğü zaman, babasının itina ile sakladığı Hayat ciltleri arasında resmini görüp de sevinirse; biz vazifemizi yapmış olacağız.

Gaziantepli okuyucumuza:
Cami kompozisyonunuz güzel. Fakat artık böyle resimler basmıyoruz.

■

Okuyucularımızdan Bay İsmet Tarak'a:
Ortaokul imtihanını vermek için normal olarak okula devam etmek şarttır. Bir de herhangi bir mazeretle okula devam edemiyenlerin mezuniyet imtihanına girmesi şekli vardır ki, bunda da normal müddetin tamamlanmış olması aranır. Yani terkettiğiniz sınıf 6. sınıf ise ve 7. sınıfa geçmeden ayrıldınızsa, tam üç sene bekler ve bulunduğunuz yerdeki maarif idaresine müracaat ederek açıktan ortaokul mezuniyet imtihanlarına girmek istediğinizi bildirirsiniz. Size imtihan olmak için bir okul gösterirler.

■

Aydından Bayan Didar Karhan'a:
Artistlerden resim isteneceği zaman parasını göndermek doğru bir hareket olmaz. Bahsettiğiniz zatın adresini bilmiyoruz.

■

Bay M. Erol ve K. Bektaş'a:
Kızılbaş, Şii mezhebi mensuplarından bir kısmına verilen isimdir. İranda Safavi hânedanının kurucusu olan, şahlıkla şeyhliği kendinde birleştiren Şah İsmailin, kırmızı başlıklı bir sınıf asker teşkil ettiği ve kızılbaş isminin buradan geldiği söylenir. Hayat mecmuası bir edebiyat mecmuası olmadığı için edebî yazılar, bu arada şiirler neşredemiyoruz.

■

Fazla tüyler hakkında mektup yazan okuyucularımıza:
Bir daha çıkmasına mâni olacak şekilde tüyleri izale eden bir ilâç bulunduğunu bilmiyoruz. Bazı müesseseler bunları elektrikle izale etmektedirler.

■

Okuyucularımızdan Bilgi Akkuş'a:
Umumi ilgiyi çekecek mahiyette olmıyan çocuk resimlerini neşretmiyoruz. Siz de enteresan pozda bir resim gönderirseniz sıraya kor, münasip bir zamanda neşrederiz.

Kadıköy okuyucularımızdan Inge ve Dagmar isimli ikizler, memleketleri Almanyaya dönmeden önce bize resimlerini hâtıra olarak gönderdiler.

İstanbuldan Bay F. Giray'a:
Gönül Postası'na yazdığınız mektup sıraya girmiştir. Elimizde yüzlerce mektup var.

■

Üsküdardan E. K. ya:
Şiiriniz fena değil. Fakat bu sahada daha çok çalışmanız ve bilhassa yazılanları çok okumanız lâzım.

Lünet

FENNÎ GÖZLÜK MAĞAZASI

aradığınızı bulacağınız gözlükçüdür

(Mütehassıs teknisiyenimiz KOSTA)

Beyoğlu, Küçük Parmakkapı S. No. 12
(Kadri Han kapısı karşısı)

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Atasözlerinden biri — Karadenizli vatandaşlarımızın kullandığı bir taşıt. 2: Bir nevi şaşkınlık ve perişanlık — Bulaşma — Demiryolu. 3: Arapçada «son nefes» demektir ama biz «pek az» mânasında kullanırız — Matem — Tersi yılın bölümlerindendir (iki kelime). 4: Birden — Oturan (iki kelime) — Sofra takımlarından. 5: Kurtuluş Savaşının barışı bu şehirde yapıldı — Saç hastalığı — İnce — Hayret ünlemi. 6: Muavin veya ikinci — Sekreter — Bayram ve şenliklerde çocukların taşa sürterek patlattıkları. 7: Eli kaza yapan — Ninelerin anlattığı — Dünya planı. 8: Tahlil — Kapılara, kapaklara takılır — Çok yaşlı ihtiyar. 9: Malını para ile başkasının kullanmasına bırakmıyan — Deniz taşıtını geri yürütme — Söz veya hareketle meramını belirtme. 10: Kışın yağar — Tersi büyükanneler — Tren istasyonlarından.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Küçük parçalara doğramak. 2: Kırşehirde bir ilçe merkezi — Hayır. 3: Tanınmış bir ressamımız — Sinir hastalığı. 4: Taharri et — Ecdadımız (çoğul). 5: Çinin en büyük şehirlerinden — Su geçirmiyen toprak tabakası. 6: Kırmızı — Eşeler. 7: Müdahin — Kuzu sesi. 8: Kısırlık (Arapça) — Kalın tüy. 9: Edirnede cami, Haydarpaşada kışla. 10: Sahip — Binek hayvanlarında kullanılan eyer veya bir nevi semer. 11: Bir ot cinsi — Üstünde yemek yenilen tepsi. 12: Erkek — Gelinin eşi. 13: Ay. 14: Ünlem — Tersi Asyanın en büyük milletlerinden — Millere sokulan ince demir parçası. 15: Oy — Bucak. 16: Lezzet — Saçları tel tel düzelten araç. 17 — Son asrın en büyük icatlarından. 18: Tersi içilen arpa suyu — Büyümüş civciv. 19: Ceza verilmesi gereken suç — Alfabedeki harflerden birinin adı. 20: Yılın on ikide biri — Telli sazlardan.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

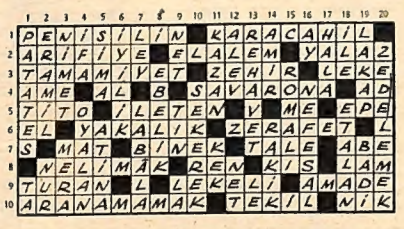

KARİKATÜR

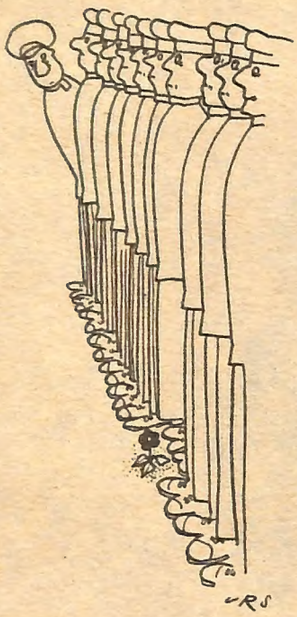

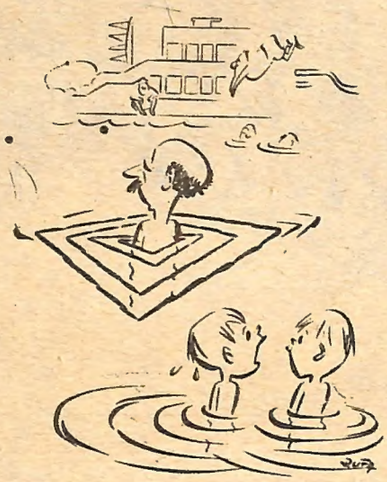

— Bu benim geometri hocamdır...

— Üst kattakilerde bugün eşya müzayedesi var...

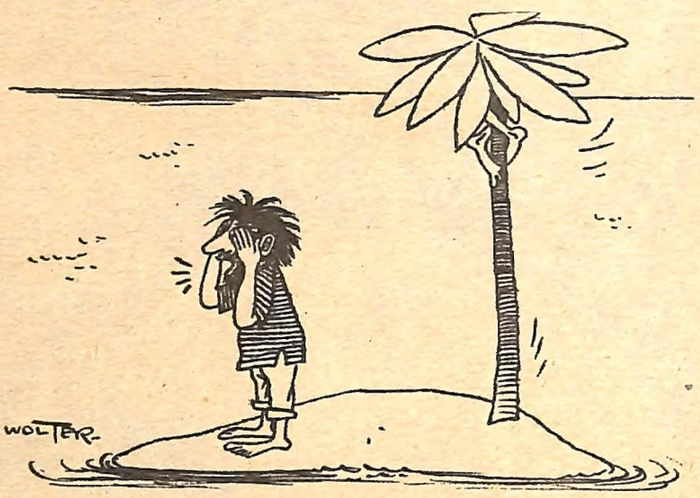

— Bir, iki, üç... Oldu mu?

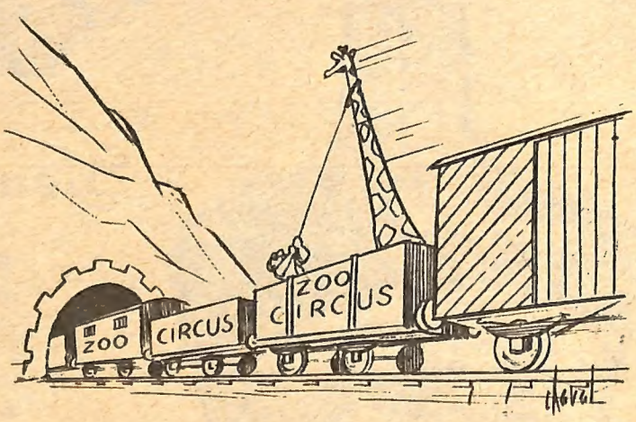

Bu sahifedeki karikatürlerin telif hakları Hayat mecmuası tarafından satın alınmıştır.

REKLAM MORAN

Yeni kahve likörümüz: MOKA

Misafirlerinizi, yalnız çeşitli ve nefis meyva likörlerile değil, yeni MOKA kahve likörümüzle de izaz edebilirsiniz. MOKA'nın halis kahve kokusunu bütün tiryakiler beğenmektedir.

AHUDUDU ● ÇİLEK ● KAYISI ● PORTAKAL ● MANDALİNA ● VİŞNE ● MUZ ● NANE VE ..... MOKA LİKÖRLERİ.

T. C. İNHİSARLAR İDARESİ